İŞKUR

2019

SİVAS

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2019 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMALARI

SİVAS ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

SİVAS İLİ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

Yazar

İbrahim KURT

İstatistikçi

Koordinatörler

İbrahim KURT
İstatistikçi

Yusuf AKTAŞ
İstatistikçi

Saha Ekibi

Akın SARIGÜZEL **İMD**	**Çiğdem KALE UÇKAN** **İMD**	**Duygu DOĞAN** **İMD**	**Emre UNAŞ** **İMD**	**Fahri KUTLU** **İMD**
Hakan SARAÇ **İMD**	**Hasan ÇİFTÇİ** **İMD**	**Mehmet ÇİLTAŞ** **İMD**	**Murat AYAZ** **İMD**	**Sümeyra NALBANT** **İMD**

SUNUŞ

Milli iradenin hâkim kılındığı, tam bağımsızlığın vazgeçilmez ilke olarak kabul edildiği, Milli Mücadelenin mihenk taşı, kuruluş ve kurtuluşun simgesi, 100. Yıldönümünü gurur ve coşkuyla kutladığımız Sivas Kongresi'ne ev sahipliği yapan Sultan Şehir Sivasımızı ekonomiden eğitime, kültürden sanata, istihdamdan sanayiye her alanda 2023 vizyonuna hazırlamak maksadıyla ilimizin tüm kamu kurum ve kuruluşları var gücüyle çalışmaktadır. Söz konusu vizyon hedeflerine ulaşabilmenin en önemli unsurlarından birini de işsizlik sorununun çözümü oluşturmaktadır.

İşsizlik, işgücü talep ve arzı arasındaki uyumsuzluktan kaynaklanan, bireylerin ekonomik, sosyal ve psikolojik yönden olumsuz etkilendiği bir süreçtir. Bu sürecin etkilerini ortadan kaldırmak veya en aza indirgeyebilmek adına mevcut istihdamın artırılmasına, korunmasına ve geliştirilmesine yönelik politikalar geliştirilmesi zorunluluk haline gelmiştir. Üretilecek politikaların etkin bir şekilde oluşturulabilmesi için işgücü piyasanın mevcut durumunun talep ve beklentilerinin detaylı incelenmesi gerekmektedir. Yerel ve ulusal düzeyde uygun istihdam politikaları oluşturmak, işgücü piyasasından elde edilen verilerle mümkün olacaktır.

Türkiye İş Kurumu Kanununda İŞKUR'un görevleri arasında "İşgücü Piyasası verilerini, yerel ve ulusal bazda derlemek, analiz etmek, yorumlamak ve yayımlamak" sayılmıştır. Bu hüküm doğrultusunda İŞKUR tarafından 2010 yılından günümüze yerel düzeyde uygulanacak işsizlikle mücadele ve istihdam politikalarının, etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla, standart anket formları aracılığıyla işverenlerimizin görüş ve önerilerine başvurulmaktadır. Bu görüş ve öneriler doğrultusunda ulusal düzeyde istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir.

Yerel düzeyde ise İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu kararlarıyla işverenlerin ihtiyaç duyduğu nitelikli işgücüne daha kolay ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR, kurum sisteminde yer alan kayıtlı işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak nitelikli eleman yetiştirilmesine yönelik mesleki eğitim politikaları geliştirilmektedir. Bu şekilde işverenin nitelikli eleman ihtiyacı karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

Mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun olarak geliştirmek ve İŞKUR tarafından sunulan hizmetleri daha etkin hale getirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Araştırması gerçekleştirilmiştir. İl düzeyinde işgücü arz ve talep verilerini içeren bu çalışmanın sonucunda oluşturulan rapor, istihdam politikaları adına genel bir rehber görevi üstlenmektedir.

Bu çalışmanın gerçekleşmesi adına gösterdikleri özverili çalışmalar nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personellerine, çalışma kapsamında işyeri bilgi formlarını titiz bir şekilde yanıtlayıp görüş bildiren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Sivas İşgücü Piyasası Araştırması analiz çalışmasının ülkemiz, ilimiz ve tüm ilgililer için faydalı olmasını temenni ediyorum.

Salih AYHAN
Sivas Valisi

ÖNSÖZ

İşgücü talebi ile arzı arasındaki uyumsuzluktan kaynaklanan işsizlik, teknolojik ve ekonomik gelişmelerle birlikte ülkelerin en ciddi sorunlarının başında gelmektedir. Ancak işsizlik sadece talep ve arz arasındaki nicelik farkından kaynaklanmamaktadır. Talep kısmının ihtiyaç duyduğu beceri ve niteliklerin arz boyutunda karşılanamaması da işsizlik sorununu beraberinde getirmektedir. Söz konusu sorunun çözümüne yönelik Türkiye İş Kurumu'na Kanunla önemli görevler yüklenmiştir. İstihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetleriyle birlikte ulusal istihdam politikasının oluşturulmasında rol alan ve işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biri olan İŞKUR; hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamu hizmeti sunmaktadır. İşgücü piyasası verilerini yüz yüze görüşmelerle elde edip bu verileri analiz eden, yorumlayan ve işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler yerine getirmektedir.

Türkiye İş Kurumu, üstlendiği yasal ve sosyal sorumluluğun bilinciyle her geçen gün daha da genişleyen bir kitleye hizmet vermektedir. İşgücünün arz ve talep kısmını iyi analiz edip geleceğe yönelik istihdam politikalarını daha sağlıklı bir şekilde planlamak İŞKUR ile birlikte sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için çok önemlidir.

Yerel düzeyde “İlin mesleki eğitim politikasını oluşturmak” ve “İl düzeyinde istihdamı koruyucu, geliştirici ve işsizliği önleyici tedbirler almak” İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu’nun görevleri arasında sayılmıştır. Bu doğrultuda işverenlerin ihtiyaçları karşılanabilmesi adına mesleki eğitim politikaların üretilebilmesi ve gerekli tedbirlerin zamanında ve etkin bir şekilde alınabilmesi için İlimiz işgücü piyasasına ait verilerin, talep ve beklentilerin detaylı şekilde analiz edilmesi zorunluluk haline gelmiştir. Bu yönüyle işgücü piyasası araştırma sonuçları karar alıcılara önemi bir veri kaynağı sunmaktadır.

Kurumumuz tarafından yürütülen Aktif İşgücü Hizmetlerinin planlanması sırasında araştırmada elde edilen verilerin önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Özellikle işverenlerin temin etmekte güçlük çektiği mesleklere yönelik yapılacak mesleki eğitimler sayesinde arz ve talep eşleştirmesinde meydana gelen uyumsuzluk nitelik ve beceri bakımında ortadan kalkmaktadır.

Kurumumuz bu çalışma ile kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek hem işgücü piyasası hakkında bilgi toplamakta hem de işverenlerin işgücü ihtiyacını en kısa sürede karşılamaya çalışmaktadır. Türkiye Geneli ve il düzeyinde cinsiyet bazında mevcut çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiştir. Aynı zamanda ziyaret edilen işverenlerimize kurumumuzun hizmetleri hakkında danışmanlık hizmeti sunulmuştur.

Bu bağlamda ziyaret edilen işverenler Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile bazı büyük illerde örneklem diğer illerde ise tam sayım olmak üzere belirlenmiştir. 2019 yılı Nisan-Mayıs döneminde büyük çoğunluğu 20 ve üzeri kişi istihdam eden 83 bin 887 işletmeye İş ve Meslek Danışmanlarımız tarafından ziyaret gerçekleştirilerek işveren veya işveren temsilcisi ile görüşülüp işyeri bilgi formu doldurulmuştur. Sivas’ta ise bu kapsamda 479 işletme için veri derlenmiştir.

Bu çalışma kapsamında hazırlanan 2019 yılı “İşgücü Piyasası Analizi” raporu, hem işgücü arzına ilişkin bazı değerlendirmeleri, hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız koordinatörlüğünde kurumumuz İş ve Meslek Danışmanları aracılığıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri içermektedir. Her il için ayrı ayrı hazırlanmış olan bu raporlar tamamlandığında sonuçları kamuoyuyla paylaşılacaktır.

Bu itibarla İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının İŞKUR ailesi ve diğer tüm kullanıcılar için hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçen kurum personelimize ve kıymetli vakitlerini ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize teşekkür ederim.

Hikmet CANPOLAT
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ i
TABLOLAR LİSTESİ iii
ŞEKİLLER LİSTESİ iv
KISALTMALAR v
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 4
BİRİNCİ BÖLÜM 5
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 5
İŞKUR GÖSTERGELERİ 5
Açık İşler 5
İşe Yerleştirmeler 6
Kayıtlı İşsiz 7
Aktif İşgücü Programları 9
İşsizlik Ödeneği 13
İKİNCİ BÖLÜM 14
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 14
İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM 15
İşyeri verileri 16
Mevcut İstihdam 27
AÇIK İŞLER 31
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 40
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 44
SONUÇ 51
EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 56

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018) 6
Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018) 7
Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 9
Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 10
Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 11
Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı 12
Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018) 12
Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 16
Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri 22
Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları 25
Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar 26
Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı 27
Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 28
Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 29
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı 31
Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması 36
Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı 36
Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 37
Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması 38
Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 39
Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı 41
Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı 42
Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri 44
Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 45
Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi 46
Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi 47
Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 48

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018) 5
Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)..... 6
Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018) 8
Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018) 13
Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı 17
Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı 18
Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu..... 19
Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu..... 20
Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı..... 21
Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu 22
Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%) 23
Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)..... 23
Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı 24
Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri..... 26
Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı..... 30
Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı 30
Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi..... 32
Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 33
Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 33
Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu 34
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı..... 35
Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 41
Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı..... 43
Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı..... 49
Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi 49

KISALTMALAR

İEP	İşbaşı Eğitim Programı
İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
KÇÖ	Kısa Çalışma Ödeneği
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
TGÇM	Temininde Güçlük Çekilen Meslekler
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır.

İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması ile açık iş istatistikleri araştırmaları kapsamında derlenmektedir. İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu rapor, Sivas İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında 479 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmeler 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler olup il genelinde 17 sektörde tam sayım yapılmıştır. Sivas ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 28 bin 635 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 23 bin 39 çalışan erkeklerden, 5 bin 596 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Kadın çalışan sayısının en yüksek olduğu sektör bin 386 kişi ile Toptan ve perakende ticaret sektörü iken kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 60,2 ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. Sivas ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; sırasıyla Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Hizmet ve Satış Elemanlarıdır. Bu üç meslek grubunda çalışanlar toplam çalışan sayısının %56'sını oluşturmaktadır.

Sivas ilinde açık iş oranı yüzde 1,8 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup, Sivas ili açık iş oranı bakımından 0,3 puanlık farkla Türkiye ortalamasının üzerindedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektörler sırasıyla; yüzde 11,2 ile Diğer hizmet faaliyetleri, yüzde 7,2 ile Ulaştırma ve Depolama, yüzde 2,0 ile İmalat ve Eğitim sektörleridir. Açık iş sayısında ise 168 kişilik açık iş ile İmalat sektörü ilk sırada yer almaktadır.

Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu meslek grubunda araştırma döneminde 151 kişilik açık iş mevcuttur. Sivas ilinde en fazla açık işi olan ilk üç meslek grubu; Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ile Hizmet ve Satış Elemanlarıdır.

İl genelinde açık işlerin yüzde 28,9'u için herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir. Ancak ikinci sırada yüzde 26,9'luk oranla en az lisans düzeyinde eleman talep edilmesi nitelikli işgücünün işverenler açısından önemini gözler önüne sermektedir.

Sivas ilinde temininde güçlük çekilen meslekler sektörlere göre incelendiğinde sırasıyla İmalat, İnşaat ve Toptan ve perakende ticaret sektörlerinde eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Sivas ilinde araştırmaya katılan İmalat sektöründeki 87 işyerinin yüzde 60'ı eleman temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Sivas ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Makineci (Dikiş) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği ise Garson (Servis Elemanı), Mermer İşçisi, Mekanik Bakım Onarımcısı meslekleri takip etmektedir. Eleman teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada yüzde 77,3 oranla Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması ikinci sırada ise yüzde 65,4 oranla Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Sivas ilinde işverenlerin yüzde 26,7'si ülke geneline göre daha iyimser bir yaklaşımla istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 3,9 iken bu oran Sivas ilinde ülke genelinden daha kötümser bir yaklaşımla yüzde 11,3'tür.

Sivas ilinde işverenlerin yüzde 37,9'luk kısmı, istihdama en fazla katkı sağlayan teşvikin İlave İstihdam Desteği olduğunu belirtmiştir. Ayrıca İşverenlerin yüzde 72,9'u, İŞKUR'un Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği konusunda, yüzde 65,2'si ise Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği konusunda desteklemesini istemektedir.

İşverenlerin yüzde 23,7'si teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 24,4'ü ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. Sektörel açıdan bakıldığında ise; Sivas ilinde Bilgi ve İletişim, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektör sektörlerinde yer alan işverenlerin tamamı Gayrimenkul faaliyetleri sektöründeki işverenlerin ise yarısı teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

İşgücü piyasasının mevcut durumunu görebilmek ve gelecek dönem eğilimlerini öngörerek veriye dayalı sağlıklı kararlar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla Sivas İli İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

GİRİŞ

Bu çalışma Sivas işgücü piyasasının gerek arz gerekse talep yönü ile mevucut durumunu ortaya koyarak piyasanın olumlu ve olumsuz yanlarını sergilemektedir. Bu kapsamda işgücü piyasası ile kararların alınması ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliğinin artırılması noktasında araştırma sonuçlarının göz önüne alınması oldukça önemlidir.

Sivas İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu; il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. İşgücü piyasasının en önemli aktörleri olan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklentilerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak politika üretmeden önceki ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde tesis etmek, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR'a değil, Türkiye'de işgücü piyasasının paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlara önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum İŞKUR'dur.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından itibaren yıllık bazda periyodik olarak sürdürülmektedir. Yapılan bu araştırmalar kapsamında 2019 yılı için Sivas ilinde 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiş olup, araştırma neticesinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları analiz edilerek Sivas ilinde işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri, Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir.

Açık İşler

Açık iş; işverenlerin ihtiyaç duyduğu işgücünü karşılamak amacıyla Kuruma bildirdikleri işgücü talepleridir. İşverenler taleplerini Kuruma bizzat gelerek verebilecekleri gibi online olarak da ihtiyaç duyduğu nitelikteki işgücünü Kurumdan talep edebilmektedirler.

Şekil 1: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2011-2018)

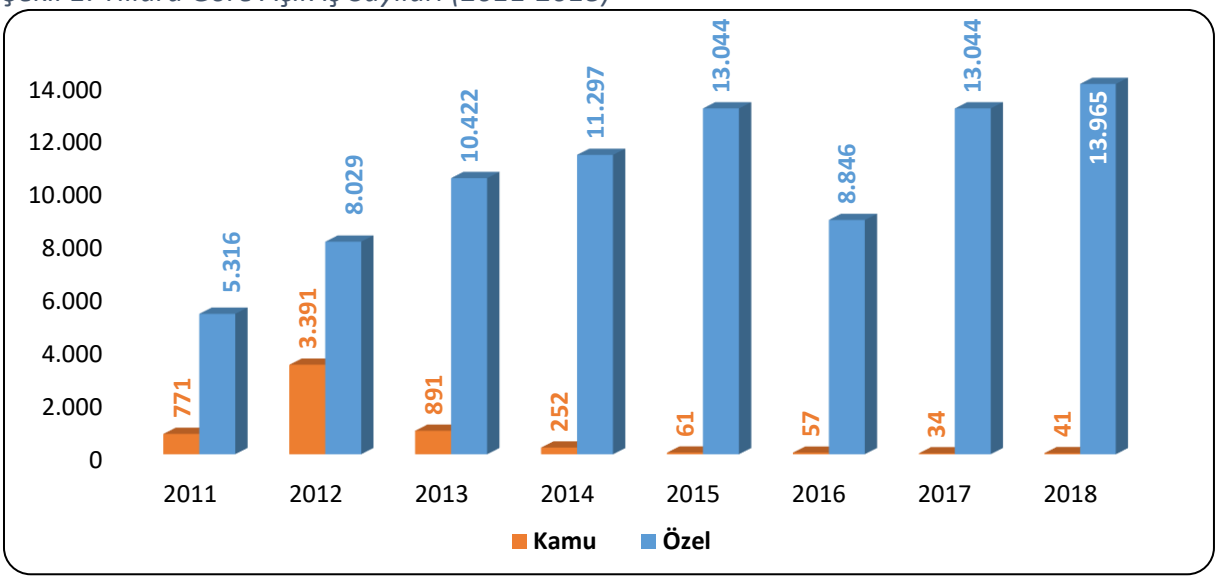

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında 6 bin 87 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2018 yılına gelindiğinde 14 bin 6 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayıları yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemiştir. 2011 yılından itibaren 2015 yılına kadar artış eğilimi göstermiştir. 2018 yılı itibariyle alınan açık işler zirveyi görmüş ve bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 7,1 oranında artış göstermiştir. Açık işler sektör bazında incelendiğinde ise İŞKUR'un özellikle 2013 yılından sonra özel sektör açık işleri üzerindeki etkinliğini önemli ölçüde arttırdığı görülmektedir.

Tablo 1: En Fazla Açık İş Olan Meslekler (2018)

Meslek	Açık İş Sayısı
Beden İşçisi (Genel)	3.102
Satış Danışmanı / Uzmanı	879
Garson (Servis Elemanı)	529
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	486
Temizlik Görevlisi	461
Kamyon Şoförü	317
Beden İşçisi (Temizlik)	304
Güvenlik Görevlisi	249
Reyon Görevlisi	238
Metal İşleme Tezgâhları Ayarcı-Operatörleri	231

Kaynak: İŞKUR

Sivas ilinde 2018 yılında 14 bin 6 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, ilk sırada 3 bin 102 açık iş ile Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının yüzde 22,1'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Satış Danışmanı / Uzmanı ve Garson (Servisi Elemanı) meslekleri takip etmektedir.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR özellikle son yıllarda performansını önemli ölçüde artırarak 2018 yılında yıllık bazda 2 milyon 394 bin açık işi işgücü piyasasından toplamıştır. Şekil 2'den de görüleceği üzere bu artan performans İŞKUR işe yerleştirme hizmetlerine doğrudan yansımaktadır.

Şekil 2: Yıllara Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2011-2018)

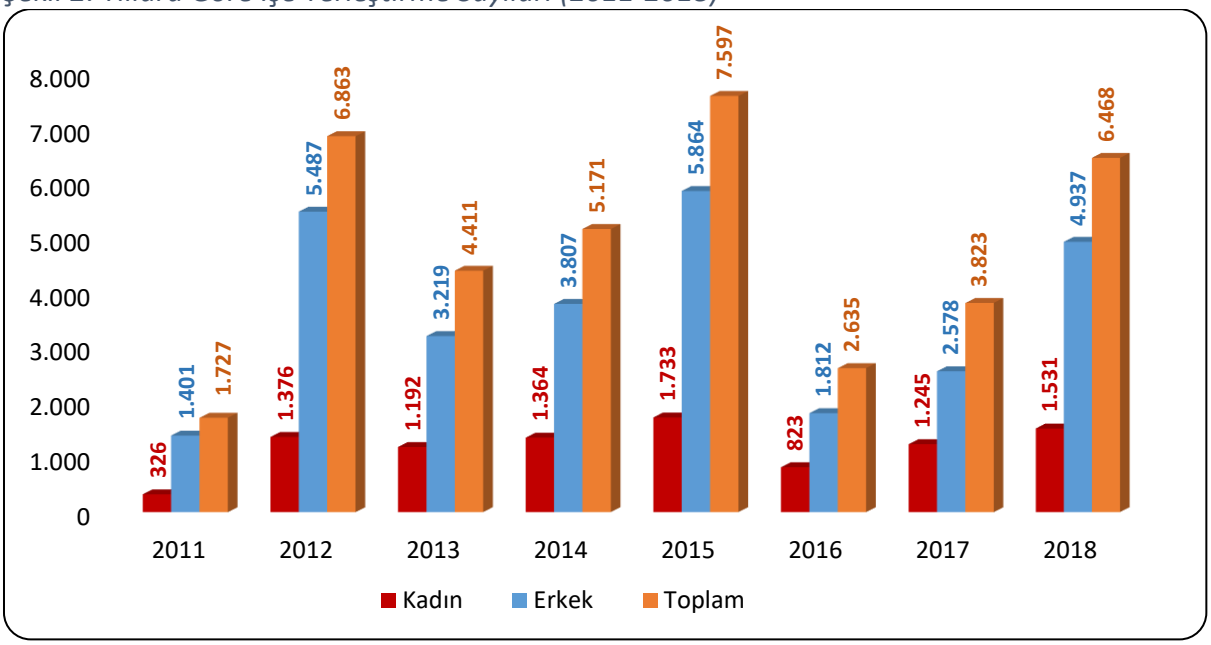

Kaynak: İŞKUR

2011 yılındaki işe yerleştirme sayısı bin 727 olan Sivas ilinde işe yerleştirilenlerin bin 401'i erkek, geri kalan 326 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar işe yerleştirme bazında yıllar itibariyle dalgalı bir seyir izlendiğini göstermektedir. 2015 yılında ise belirgin bir artış yaşanarak 7 bin 957 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2018 yılında işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 23,7'si kadınlardan oluşmuştur. İşe yerleştirilen kadın sayısı yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izleyerek 2018 yılında bin 531 kişi olmuştur.

İŞKUR'un; piyasayı yakından takip ederek il özelinde piyasanın sahip olduğu tüm değişkenleri göz önünde bulundurup işverenlerin işgücü ihtiyaçlarını zamanında karşılaması en temel fonskiyonları arasında yer almaktadır.

Tablo 2: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2018)

Meslekler	Erkek	Kadın	Genel Toplam
Beden İşçisi (Genel)	1.237	162	1.399
Satış Danışmanı / Uzmanı	260	221	481
Beden İşçisi (Temizlik)	298	2	300
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	95	153	248
Metal İşleme Tezgâhları Ayarcı-Operatörleri	184	51	235
Kamyon Şoförü	222	0	222
Güvenlik Görevlisi	173	13	186
Madenci (Genel)	184	0	184
Garson (Servis Elemanı)	137	46	183
Temizlik Görevlisi	97	43	140

Kaynak: İŞKUR

Sivas ilinde 1.399 kişilik işe yerleştirmeyle Beden İşçisi (Genel) mesleği ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının % 21,6'sını oluşturmaktadır. Bu mesleği Satış Danışmanı / Uzmanı ve Beden İşçisi (Temizlik) meslekleri takip etmektedir. Erkekler en çok Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) mesleklerinde işe yerleştirilirken, kadınlar ise en çok Satış Danışmanı / Uzmanı ve Beden İşçisi (Genel) mesleklerinde işe yerleştirilmiştir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı İşsiz; Hali hazırda herhangi bir gelir getirici işte çalışmayıp Kurumumuza iş arama maksadı ile başvuran kişilerdir.

Kurumumuz ilgili mevzuat gereğince kayıtlı iş arayanlarına en az bir yıl süre ile hizmet vermekle yükümlü olmakta olup, iş arayanlar İŞKUR sistemi üzerinde durumlarını

güncelleyerek iş aramaya devam ettikleri sürece İŞKUR hizmetlerinden herhangi bir süre kısıtı olmadan yararlanabilmektedirler.

Son 12 ay içerisinde İŞKUR hizmetlerine başvurusu veya profil güncellemesi yapmadığı tespit edilen kayıtlar sistem tarafından pasife alınmaktadır. Ayrıca iş arayanlar kayıtlarını istedikleri zaman pasife alarak İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayı sonlandırabilmektedir.

Şekil 3: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2011-2018)

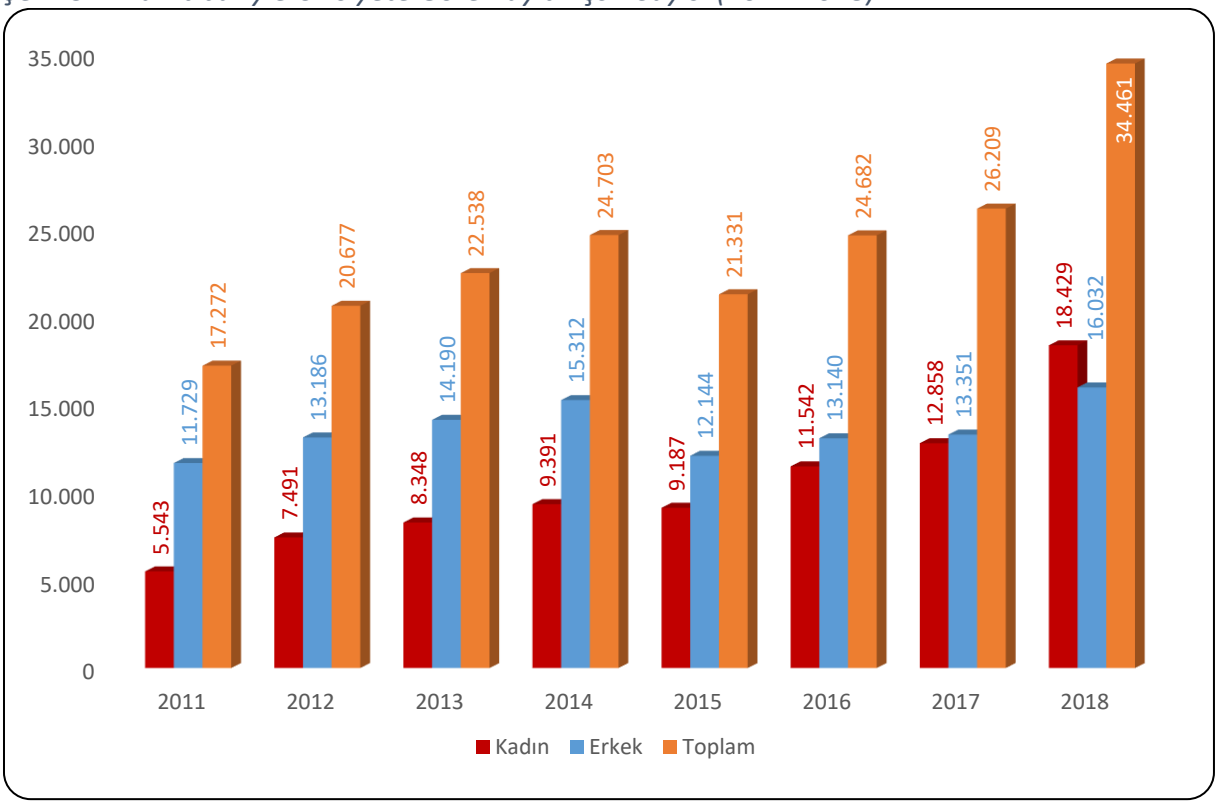

Kaynak: İŞKUR

2011 yılında Sivas ilinde İŞKUR'a kayıtlı 17 bin 272 işsiz bulunmaktadır. Kayıtların 11 bin 729'u erkek, 5 bin 543'ü ise kadınlardan oluşmaktadır. 2018 yılında ise toplam 34 bin 461 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişme sayesinde İŞKUR, işsizlerin işgücündeki durumlarını anlık olarak takip edilebilme imkanına erişmiştir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta, İŞKUR'a kayıtlı kadınların sayısındaki önemli artıştır. 2011 yılında Sivas'ta 5 bin 543 kayıtlı işsiz kadın bulunmakta iken bu sayı 2018 yılında önemli ölçüde artarak 18 bin 429'a yükselmiştir. Bu artışta İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetleri hem nitelik hem de nicelik olarak iyileştirmesi çok önemli bir faktördür.

Sivas ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları incelendiğinde en fazla kayıtlı işsizin olduğu ilk 10 mesleğin başında Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Sivas ilinde Kuruma kayıtlı 7 bin 28 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Sivas ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %20,4'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi, Büro Memuru (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) meslekleri takip etmiştir. Kadın kayıtlı işsizlerde en çok Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi, Büro Memuru, Beden İşçisi (Temizlik), Satış Danışmanı / Uzmanı gibi mesleklerin yanı sıra Sekreter, Aşçı Yardımcısı ve Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi gibi mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren kişi ve grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmakta ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır. Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır.

Tablo 3: Mesleki Eğitim Kursları ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	65	713	727	1.440
2012	57	623	555	1.178
2013	52	956	498	1.454
2014	62	957	440	1.397
2015	63	1.009	520	1.529
2016	60	1.192	256	1.448
2017	66	1.285	282	1.567
2018	61	1.270	204	1.474

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kurslarının sayısı yıllar itibariyle dalgalı bir seyir göstermiştir. 2018 yılında ise düzenlenen 61 mesleki eğitim kursuna bin 474 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 204'ü erkek, 1270'i kadınlardan oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırmaya yönelik programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Cinsiyet bazında kursa katılan bireyler incelendiğinde kadın katılımcıların daha

fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2018 yılında kursiyerlerin yüzde 86,2'sinin kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 4: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Tel Kırma Nakışçısı	**Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)**	**Tel Kırma Nakışçısı**
Dekoratif Ev Aksesuarları Hazırlama Elemanı	**Süt Sığırı Yetiştiricisi**	**Dekoratif Ev Aksesuarları Hazırlama Elemanı**
Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu)	**Ütücü**	**Kadın Giysileri Dikim Elemanı(Düz Dar Etek- Kadın Pantolonu)**
Ahşap Yakmacı	**Yazılım Geliştiricisi**	**Ahşap Yakmacı**
Yatak Odası Tekstili Hazırlama Elemanı	**Arıcılık Teknikeri**	**Yatak Odası Tekstili Hazırlama Elemanı**
Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan)	**Tren Makinisti**	**Bünyan Halı Dokumacısı**
Bünyan Halı Dokumacısı	**Sığır Yetiştiricisi**	**Tülü Halı Dokumacı**
Tülü Halı Dokumacı	**Overlok Makinesi Operatörü (Overlokçu)**	**Yöresel Kilim Dokuyucusu**
Yöresel Kilim Dokuyucusu	**Sekreter**	**Yapma Çiçek Yapımcısı**
Yapma Çiçek Yapımcısı	**Kompleci (Yuvarlak Örme Makinesi Operatörü)**	**Aşçı Yardımcısı**

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında en fazla sayıda katılımcının olduğu kurslar Tel Kırma Nakışçısı, Dekoratif Ev Aksesuarları Hazırlama Elemanı ve Kadın Giysileri Dikim Elemanı mesleklerinde düzenlenmiştir. En fazla sayıda kadın katılımcının olduğu kurslar ise Tel Kırma Nakışçısı, Dekoratif Ev Aksesuarları Hazırlama Elemanı ve Kadın Giysileri Dikim Elemanı mesleklerinde düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Çoban/Sürü Yönetim Elemanı, Süt Sığırı Yetiştiricisi ile Ütücü mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 5: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	39	9	67	76
2012	84	162	226	388
2013	148	601	407	1.008
2014	93	351	224	575
2015	315	453	623	1.076
2016	639	739	1.074	1.813
2017	758	1.013	1.177	2.190
2018	634	883	1.181	2.064

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri işsizlerin gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olmamasının yanında yeterli iş tecrübesinin de bulunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2010 yılından itibaren 2014 yılı istisna olarak tutulduğu takdirde işbaşı eğitim programlarının sayısı artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak değerlendirilmektedir. Yıllar itibariyle İşbaşı Eğitim Programlarından faydalanan kişi sayısı artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri ve tecrübe kazandırdığını ve işgücü piyasasınında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2018 yılında 634 program düzenlenmiş olup toplam 2 bin 64 kişi programlara katılmıştır. Katılımcıların yüzde 42,8'i kadınlardan, yüzde 57,4'ü ise erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 6: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Toplam	Erkek	Kadın
Metal İşleri Seri Üretim Tezgâh İşçisi	**Metal İşleri Seri Üretim Tezgâh İşçisi**	**Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi**
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	**Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi**	**Konfeksiyon İşçisi**
Satış Elemanı (Perakende)	**Satış Elemanı (Perakende)**	**Metal İşleri Seri Üretim Tezgâh İşçisi**
Konfeksiyon İşçisi	**Satış Danışmanı / Uzmanı**	**Satış Elemanı (Perakende)**
Satış Danışmanı / Uzmanı	**Garson (Servis Elemanı)**	**Satış Danışmanı / Uzmanı**
Diğer Sağlık Personeli	**Peyzaj Bahçıvanı**	**Diğer Sağlık Personeli**
Garson (Servis Elemanı)	**Perakende Satış Elemanı (Gıda)**	**Büro İşçisi**
Büro İşçisi	**Ahşap Mobilya İmalatçısı**	**Hastane Hizmetlisi**
Hastane Hizmetlisi	**Diğer Sağlık Personeli**	**Büro Memuru (Genel)**
Perakende Satış Elemanı (Gıda)	**Büro Memuru (Genel)**	**Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi**

Kaynak: İŞKUR

2018 yılında Sivas ilinde yararlanıcı sayısı en fazla olan işbaşı eğitim programları Metal İşleri Seri Üretim Tezgâh İşçisi, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi ve Satış Elemanı (Perakende) mesleklerinde düzenlenmiştir. Bu meslekler, erkek katılımcılar için ilk üç sırada yer almaktadır. Kadınlarda ise en fazla Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Konfeksiyon İşçisi ve Metal İşleri Seri Üretim Tezgâh İşçisi mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 7: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2011-2018)

Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2011	8	96	84	180
2012	15	128	200	328
2013	12	144	170	314
2014	8	87	115	202
2015	10	83	167	250
2016	12	95	207	302
2017	30	328	409	737
2018	36	427	383	810

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2018 yılında 36 girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2018 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı sayısı 2017 yılına göre yüzde 20 daha fazladır. Programa 2018 yılında 427'si kadın, 383'ü erkek olmak üzere toplam 810 kişi katılmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Şekil 4: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı (2012-2018)

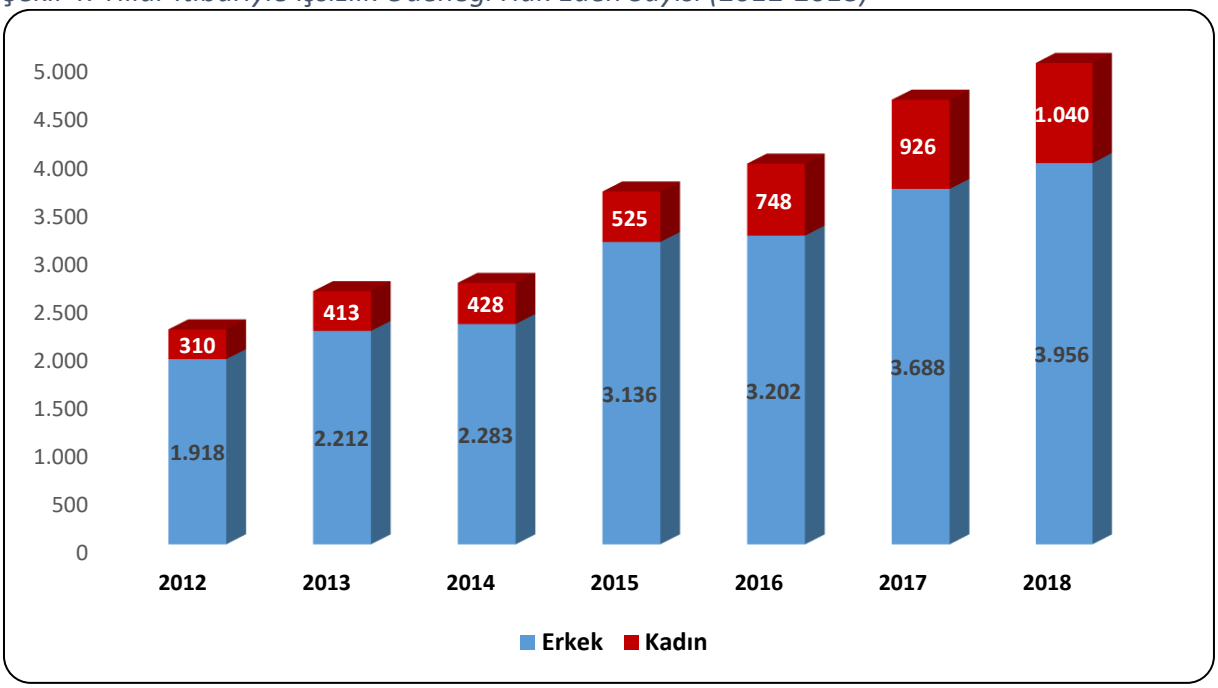

Kaynak: İŞKUR

Sivas ilinde 2018 yılında yüzde 20,8'i kadın olmak üzere 4 bin 996 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2018 yılında 2017 yılına göre yüzde 8,3 oranında artış göstermiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin dinamiklerini görmek adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek oldukça önemlidir. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından itibaren İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007 yılından günümüze kadar devam ettirilen araştırmalar 2009-2013 tarihleri arasında yılda iki defa yapılmış olup, sonraki yıllarda ise yılda bir kez yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biri de İŞKUR dışında diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır. Bu çalışma yerel istihdam politikalarına yön verecek yegane kaynaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 1 Nisan-3 Mayıs 2019 tarihleri arasında Türkiye genelinde 83 bin 887 işletme ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri dışındaki 18 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işletmelerde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır.

İşyerleri ile Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- Bir yıl sonrası için artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞLETMELER VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Sivas ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işletmeler ile çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşletmelerin İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işletmelerin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları, işletmelerde İK sorumlusu olup olmadığı, Ar-Ge çalışması yapılıp yapılmadığı ile

part-time çalışanın bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Sivas ilinde 479 işletme için veri derlenmiştir. Bu işletmelerde 28 bin 635 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri verileri

Araştırma kapsamında Sivas ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işletmeler için veri derlenmiştir. Tablo 8'de Sivas ilinde araştırma kapsamında olan işletmelerin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşletme Sayısı
Toptan ve perakende ticaret	116
İnşaat	103
İmalat	87
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	45
Ulaştırma ve depolama	28
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	24
Eğitim	16
Madencilik ve taş ocakçılığı	15
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	13
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	10
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	7
Diğer hizmet faaliyetleri	5
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	4
Gayrimenkul faaliyetleri	2
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1
Finans ve sigorta faaliyetleri	1
Bilgi ve iletişim	1
Genel Toplam	**479**

Kaynak: İPA 2019

Sivas ilinde Toptan ve Perakende Ticaret sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Sivas ilindeki çalışma kapsamına giren işletmelerin yüzde 24,2'si Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işletmeler içerisinde Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe bulunan işletmelerin ağırlığı yüzde 19,1 seviyesindedir. Bu durumda Sivas ilinde Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe bulunan işletmelerin toplam içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. Toptan ve Perakende Ticaret

sektöründen sonra en fazla sayıda işletme İnşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında İnşaat sektöründeki işletmelerin ülkemizdeki payı 13,5 iken Sivas ilinde İnşaat sektörünün payı yüzde 21,6 düzeyindedir. Sivas ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden işletmelerin yaklaşık yarısı İnşaat ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde faaliyet göstermektedir.

En az işletme ise Finans ve sigorta faaliyetleri, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ile Bilgi ve iletişim sektörlerinde yer almaktadır. Ancak bu tablo incelenirken Sivas ili düzeyinde yalnızca 20 ve daha fazla istihdamı olan işletmelerin araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Şekil 5: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşletmelerin Oranı

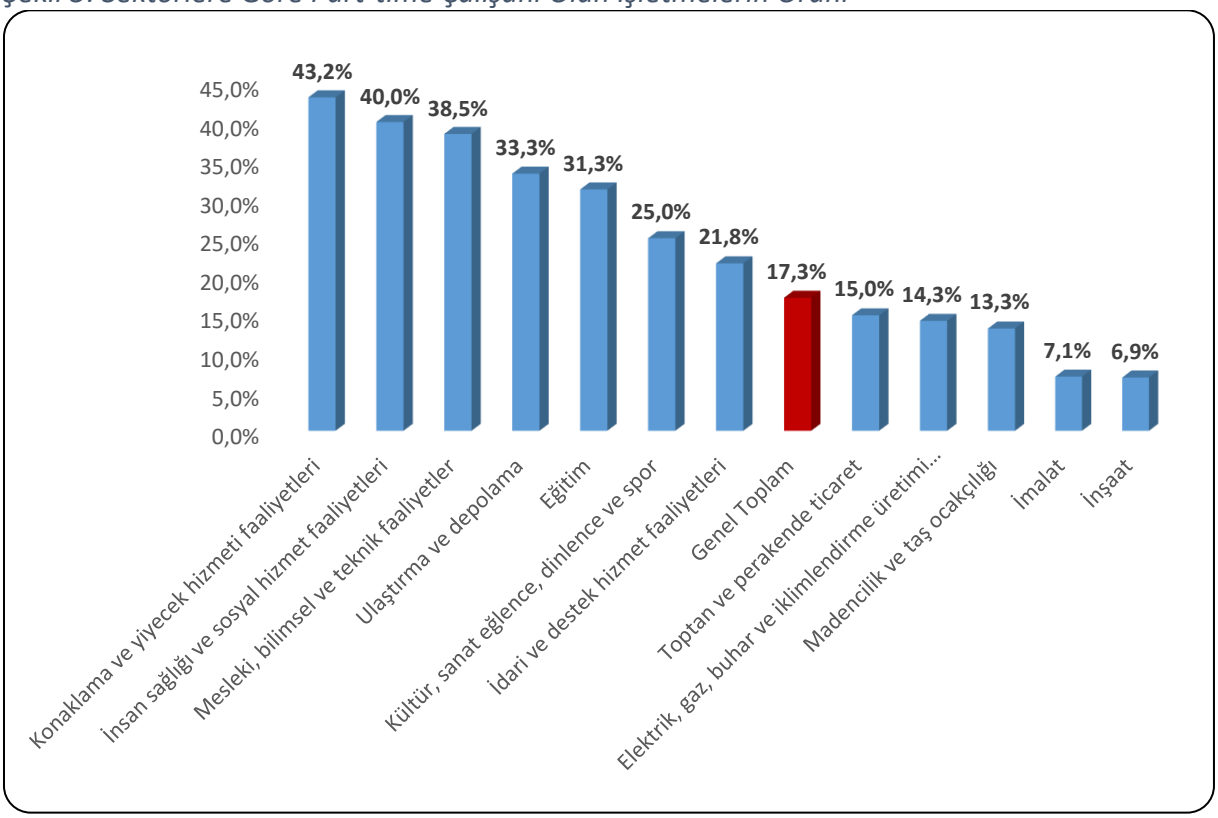

Kaynak: İPA 2019

Sivas ili genelinde part-time çalışması olan işletmelerin oranı yüzde 17,3 olarak gerçekleşmiştir Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe yer alan işletmelerin yüzde 43,2'sinde part-time çalışan bulunmaktadır. Part-time çalışma açısından ikinci sırada İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin yüzde 40'ında part-time çalışan bulunmaktadır. Üçüncü sırada ise yüzde 38,5 ile Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler yer almaktadır. Bu sektörlerde bulunan işletmelerde part-time çalışan olmasının sebebi, ilgili sektörün part-time çalışmaya uygun olmasıdır.

Türkiye genelinde İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü part-time çalışma konusunda öne çıkmıştır ve işletmelerin yüzde 45,9'unda part-time çalışan yer almaktadır.

Part-time çalışma bir esnek çalışma şekli olup işgücü piyasasında özellikle kadınlar ve gençler tarafından talep edilmektedir. Şekil 6'da part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranları bulunmaktadır.

Şekil 6: İşletmelerde Part-time çalışma durumu ve Kadın çalışan oranı

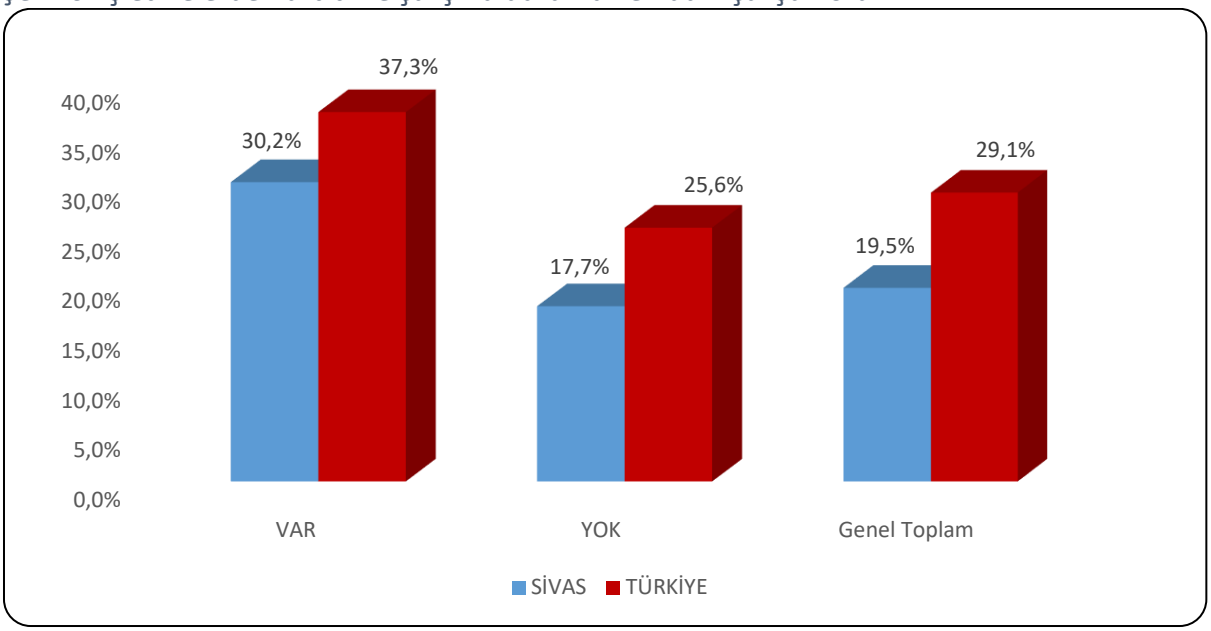

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların yüzde 29,1'ini kadınlar oluşturmaktayken Sivas ilinde bu oran yüzde 19,5 olarak gerçekleşmiştir. Sivas ili verileri incelendiğinde part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 17,7 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 30,2 seviyesindedir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde ise part-time çalışanı olmayan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 25,6 iken part-time çalışanı olan işletmelerde kadın çalışan oranı yüzde 37,3 seviyesindedir. Hem ülke genelinde hem de Sivas ilinde part-time çalışma, kadın istihdamını olumlu etkilemektedir.

Şekil 7: Sektör Bazında İşletmelerin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

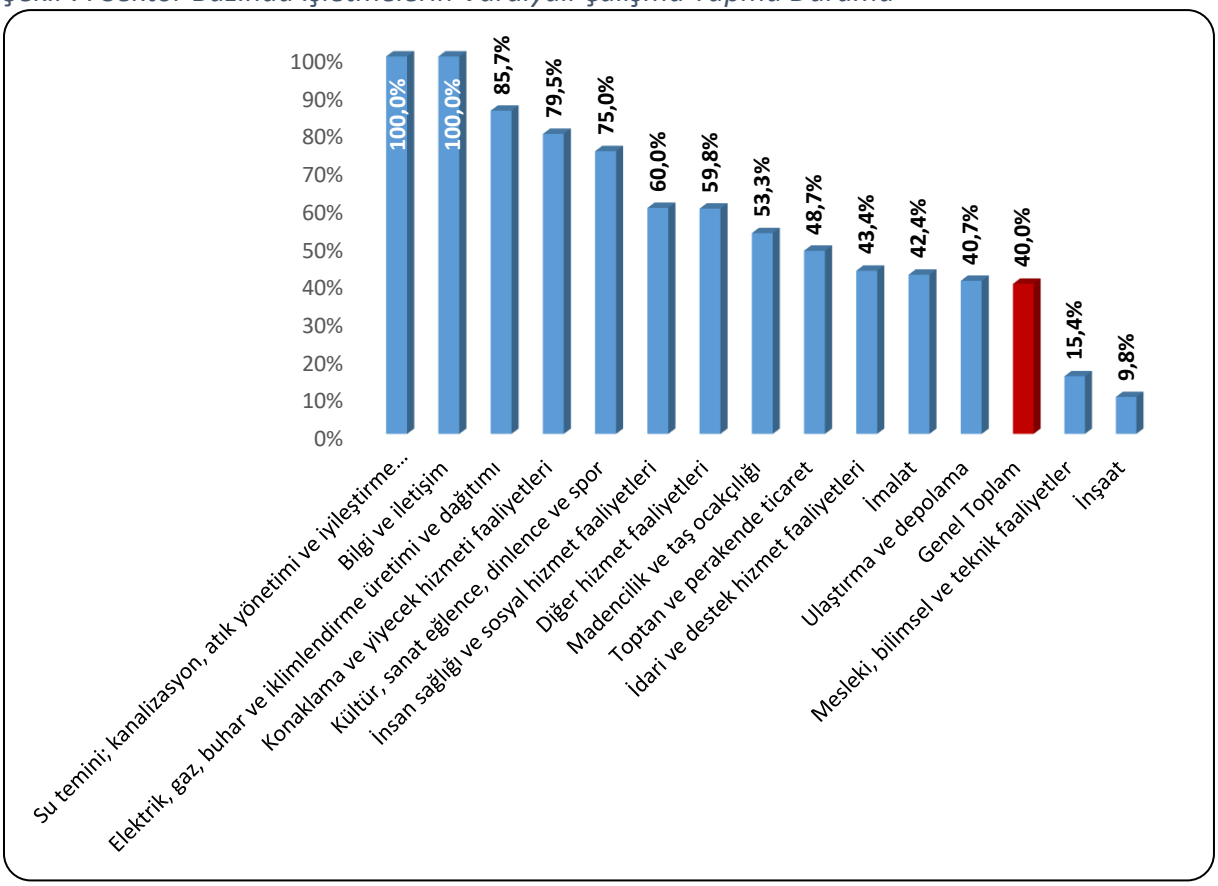

Kaynak: İPA 2019

Sivas ilinde işletmelerin yüzde 40'ında vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işletmeler için Türkiye genelinde yüzde 33,2 seviyesindedir. Sivas ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işletmeler Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Bilgi ve iletişim, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörlerinde görülmektedir. Bu sektörlerde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işletmelerin %75'ten fazla vardiyalı çalışma söz konusudur. İnşaat sektörü ise yüzde 9,8 ile en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur.

Şekil 8: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

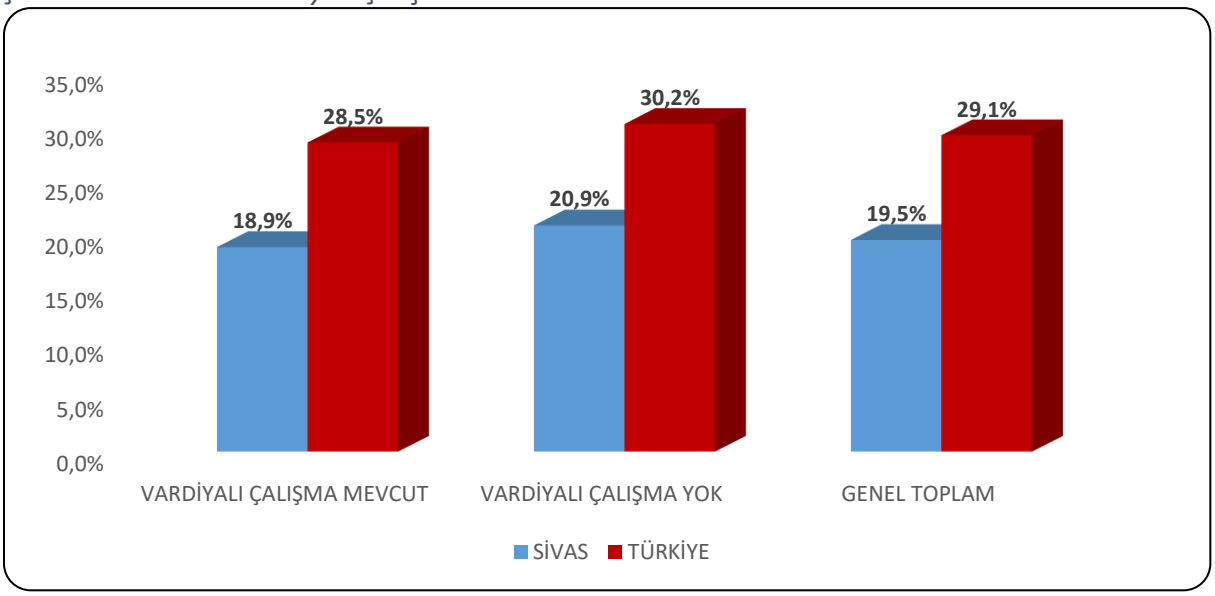

Kaynak: İPA 2019

Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadınların gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde erkek işgücünün daha yüksek oranda yer alması beklendik bir durumdur.

Şekil 8'de söz konusu eğilime benzer yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Sivas ilinde vardiyalı çalışma yapılmayan işletmeler için çalışanlar içerisinde kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere kıyasla daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan işletmelerde çalışanların yüzde 18,9'u kadın, yüzde 81,1'i ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerde ise çalışanlar içerisinde kadın oranı yüzde 20,9'a yükselmektedir. Bu işletmelerde erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Sivas ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların sadece yüzde 19,5'inin kadınlardan oluşmasıdır. Yani her 10 çalışandan 2'si kadınlardan oluşmakta olup, Türkiye ortalamasında ise her 10 çalışandan 3'ü kadınlardan oluşmaktadır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işletmelerdeki kadın çalışan oranında 1,7 puanlık bir fark söz konusudur. Vardiyalı çalışma yapılmayan işletmelerdeki çalışanlarda kadın oranı, vardiyalı çalışma yapılan işletmelere göre daha fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Sivas ilinde 2 puanlık fark bulunmaktadır.

Şekil 9: Sektörlere Göre İşletmelerin İhracat Yapma Oranı

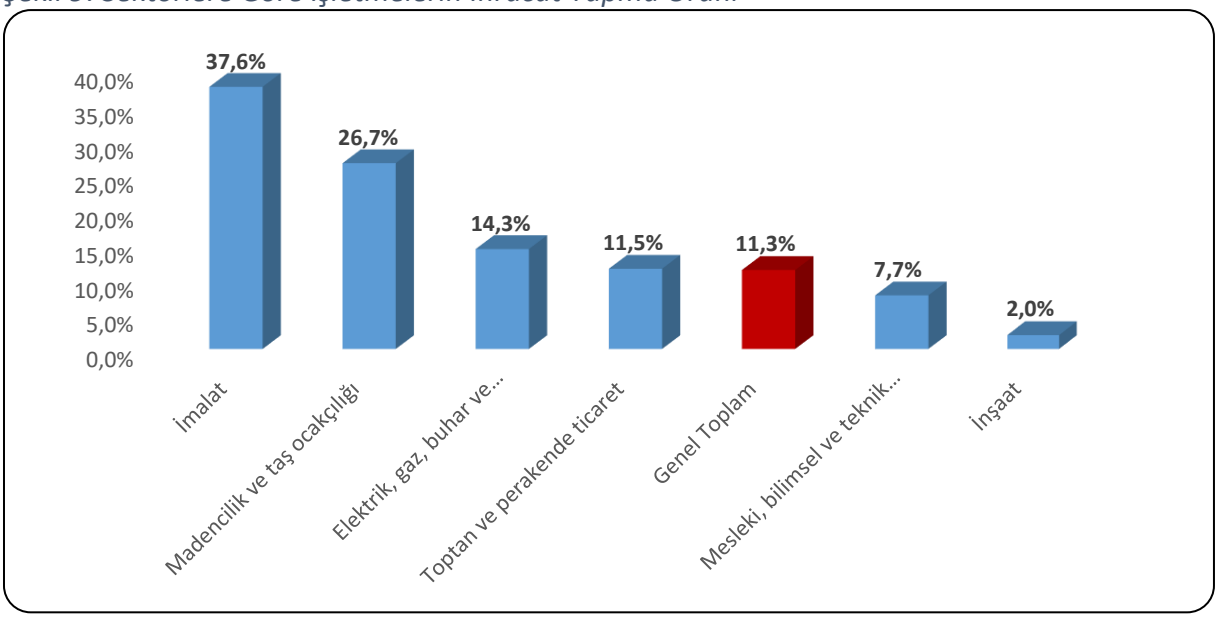

Kaynak: İPA 2019

Sivas ilindeki işletmelerin yüzde 11,3'ünde ihracat yapılmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işletmelerin yüzde 37,6'sı ihracat yapmakta, ikinci sırada ise Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör dışında Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ile Toptan ve perakende ticaret sektörlerinde de ihracat yapan işletme oranı anlamında Sivas ili ortalamasına göre daha yüksek seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 25,4'ü ihracat yapmakta ve ilk iki sektör olarak yüzde 57,1 ile İmalat ve yüzde 33,3 ile Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

İşletme sayısı bakımından imalat sektörünün payı yüzde 18,2 iken, ihracat yapan işletme oranında ilk sırada yer almaktadır. Bu sektördeki işletmelerin ihracat yapma oranının diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı ekonomik faaliyet gösterdiklerine işaret etmektedir. İhracat yapan işletmelerde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenebilir.

Sivas ilinde işletmelerin yüzde 14,5'i e-ticaret yapmaktadır. E-ticaret yapmayan işletmelere ise neden e-ticaret yapmadıkları sorusu sorulmuştur. Tablo 9'da sonuçların dağılımı görülmektedir.

Tablo 9: E-Ticaret Yapmama Nedenleri

E-Ticaret Yapmama Nedeni	Oran
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmaması	88,0%
E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği	7,8%
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olmaması	4,8%
Finansman yetersizliği	3,5%
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması	2,5%

Kaynak: İPA 2019

Sivas ilinde e-ticaret yapmayan işletmelerin yüzde 88'i neden olarak Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmamasını göstermiştir. İkinci sırada ise E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği gelmektedir. Ülke genelinde ise e-ticaret yapan işletme oranı yüzde 13,4 iken e-ticaret yapmama nedeninde ilk sırada Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olmaması gelmektedir.

Şekil 10: Ar-Ge Çalışması Yapan İşletme Durumu

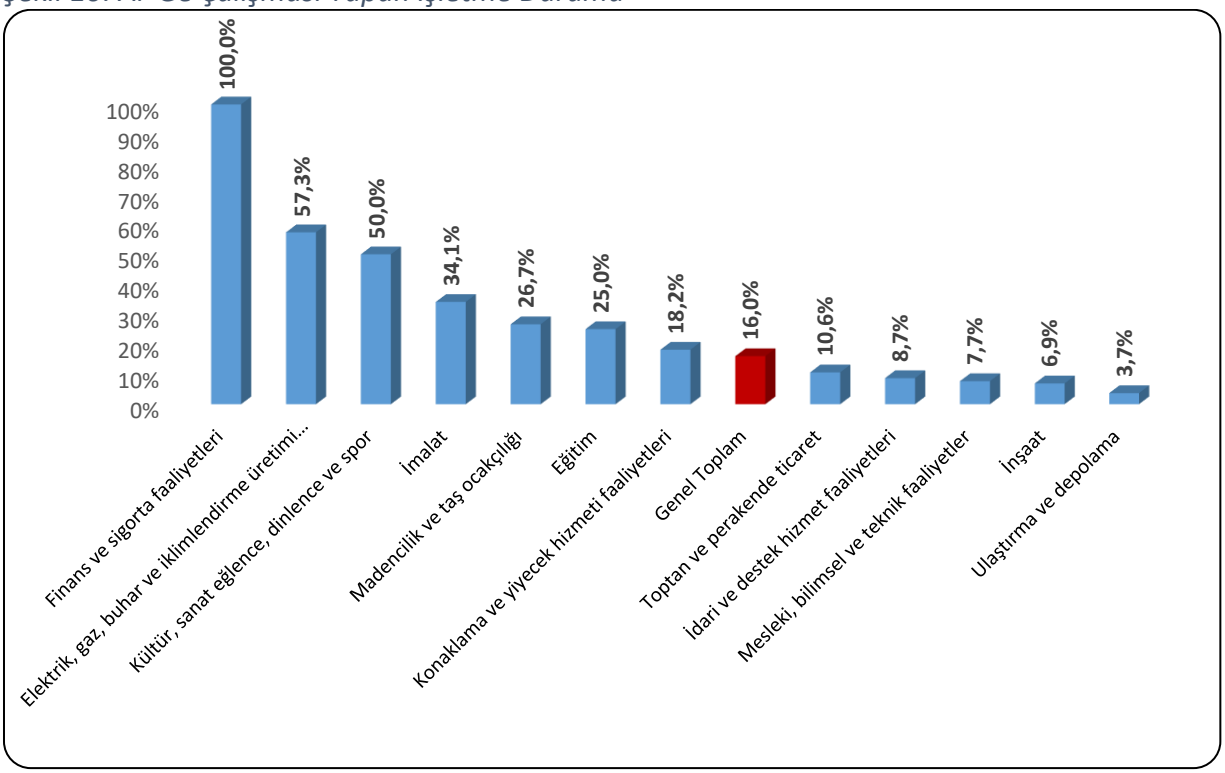

Kaynak: İPA 2019

Sivas ilinde 17 sektörden 12 sektörde bulunan işletmeler Ar-Ge çalışması yapmaktadır. İl genelinde Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 16 olarak gerçekleşmiştir. Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe bulunan işletmelerin tamamı, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe bulunan işletmelerin ise 57,3'ü Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Bu sektörleri yüzde 50 ile Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörü takip

etmektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 17,1'i Ar-Ge çalışması yapmaktadır. Yüzde 41,7 ile Bilgi ve İletişim ve yüzde 34,3 ile İmalat sektörleri Ar-Ge çalışması yapan işletme oranında ön plana çıkmaktadır. Sivas ilinde en fazla işletme Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe olmasına rağmen Ar-Ge çalışması yapan işletme oranı yüzde 10,6 ile il ortalamasının altında yer almaktadır.

Şekil 11: Gelecek Bir Yıl İçinde Yatırım Planlayan İşletme Oranı (%)

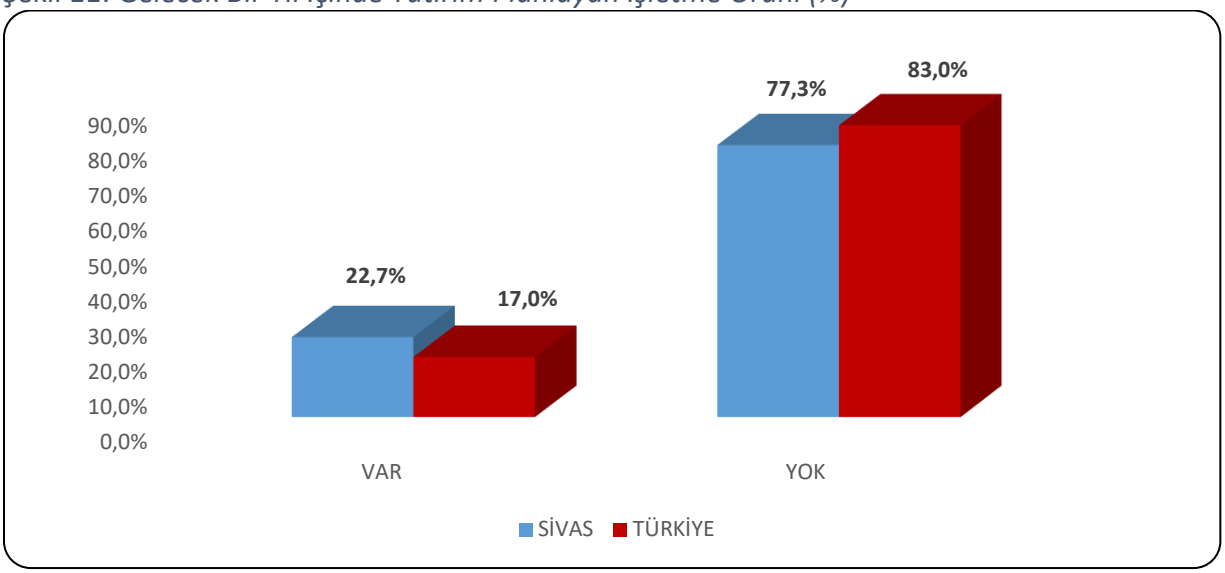

Kaynak: İPA 2019

Sivas ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 22.7'si gelecek bir yıl içinde yatırım planlamakta iken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 17 olarak gerçekleşmiştir. Şekil 12'de planlanan yatırım türlerine yer verilmiştir.

Şekil 12: Gelecek Bir Yıl İçinde Planlanan Yatırım Oranı (%)

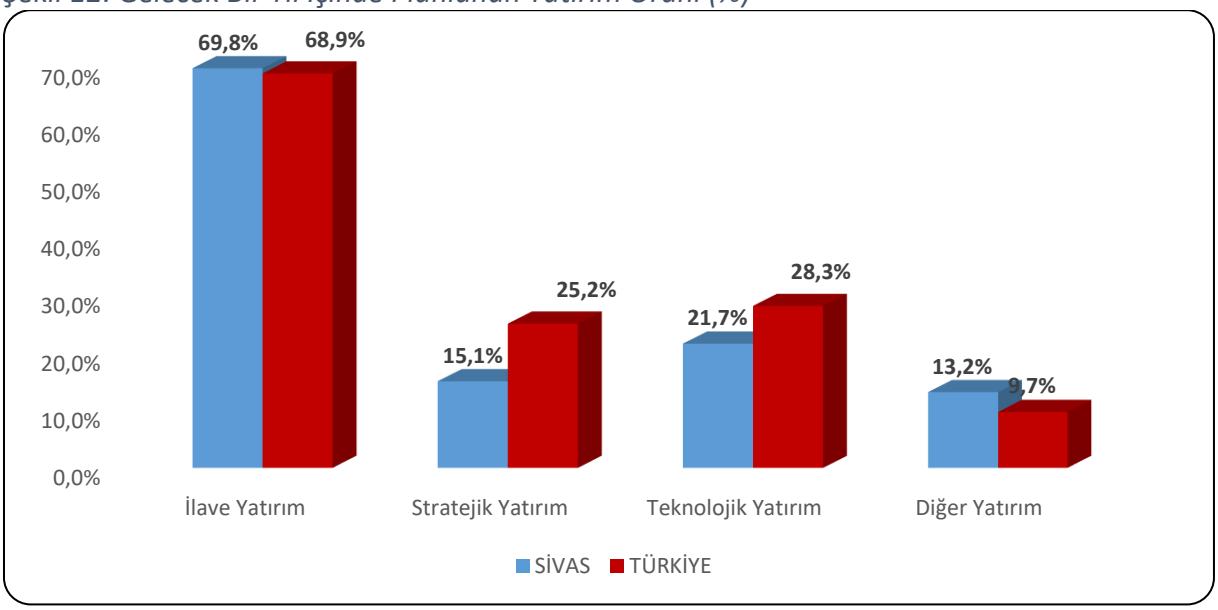

Kaynak: İPA 2019

Gelecek bir yıl içinde yatırım yapmayı planlayan işletmeler yatırım türlerine göre incelendiğinde; Sivas ilinde yatırım yapmayı planlayan 20+ çalışanı olan işletmelerin yüzde 69,8'i ilave yatırım, yüzde 15.1'i stratejik yatırım, yüzde 21,7'si ise teknolojik yatırım yapmayı planlamaktadır. Türkiye genelinde ise yatırım yapmayı planlayan işverenlerin yüzde 68,9'u ilave yatırım, yüzde 28,3'ü teknolojik yatırım, yüzde 25,2'si stratejik yatırım ve yüzde 9,7'si ise diğer yatırım türlerinde yatırım yapmayı planlamaktadır.

Şekil 13: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletme Oranı

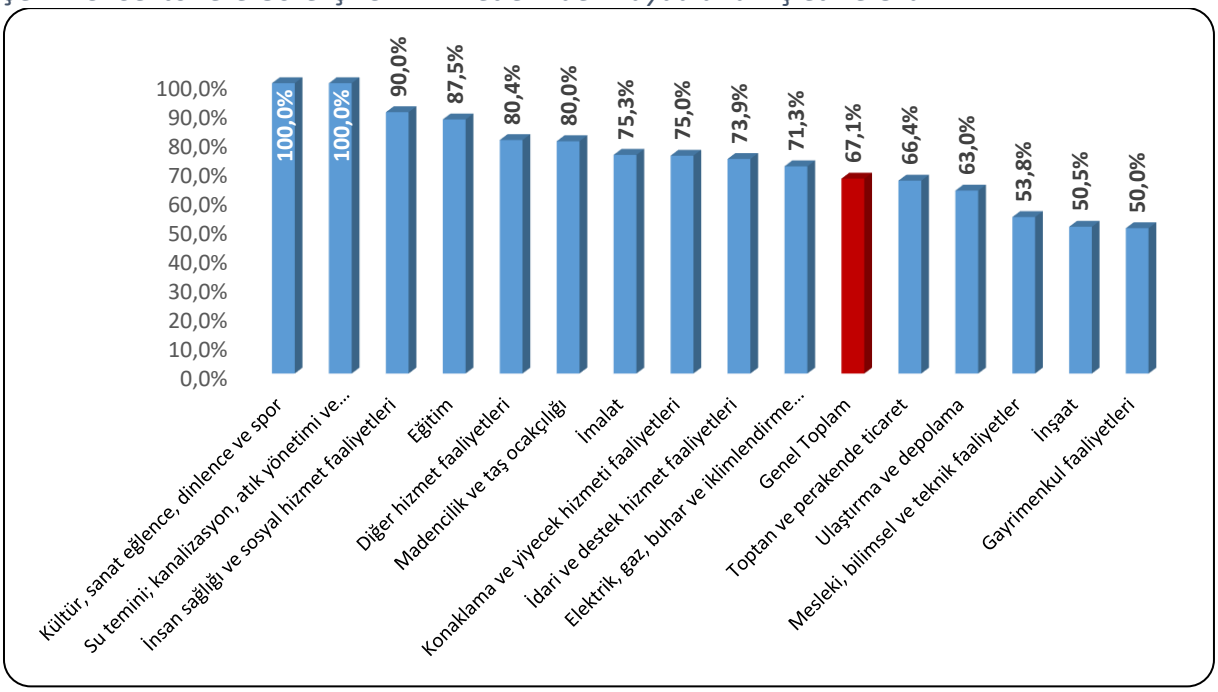

Kaynak: İPA 2019

Şekil 13'de İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 53,3 seviyesindedir. Sivas ilinde bulunan 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 67,1'i İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Bu oran Sivas ili için Türkiye ortalamasının yaklaşık 14 puan üzerinde bulunmaktadır.

Sivas ilinde Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor ve Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörlerinde yer alan işletmelerin tamamı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işletme sayısına sahip sektörü olan Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 67,1'in altında yüzde 66,4 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşletmelerin, Hizmetlerimize Göre Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs	Teşvik
Toptan ve perakende ticaret	0,0%	80,0%	50,7%	29,3%	0,0%	1,3%	30,7%
İmalat	0,0%	65,6%	78,1%	40,6%	1,6%	1,6%	29,7%
İnşaat	0,0%	78,4%	43,2%	11,8%	0,0%	0,0%	33,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	72,7%	63,6%	36,4%	0,0%	0,0%	42,4%
Ulaştırma ve depolama	0,0%	58,8%	58,8%	23,5%	0,0%	0,0%	29,4%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	70,7%	47,1%	23,6%	5,9%	0,0%	29,3%
Eğitim	0,0%	64,2%	57,1%	78,5%	0,0%	0,0%	57,1%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	83,3%	75,0%	0,0%	0,0%	0,0%	41,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	77,8%	55,6%	33,3%	0,0%	0,0%	66,7%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	42,9%	42,9%	42,9%	0,0%	0,0%	14,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi	0,0%	79,9%	20,1%	39,7%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	50,0%	100,0%	50,0%	0,0%	0,0%	25,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0%	75,0%	50,0%	25,0%	0,0%	0,0%	75,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**0,0%**	**72,3%**	**58,3%**	**30,9%**	**0,6%**	**0,6%**	**34,1%**

Kaynak: İPA 2019

İŞKUR hizmetlerinden son bir yıl içerisinde faydalanmış olan işletmelerin yüzde 58,3'ü İŞKUR'dan Eleman Talebinde bulunmuştur. İşletmelerin 72,3'ü Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetlerinden, yüzde 30,9'u İşbaşı Eğitim Programı hizmetlerinden, yüzde 34,1'i ise Teşvikler kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışlardır.

Çalışma kapsamında Sivas ilinde en fazla işletme sayısına sahip sektör olan Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe işverenlerin yüzde 50,7'si İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuş, yüzde 80'i Danışmanlık ve Yönlendirme hizmetlerinden, yüzde 30,7'si Teşvik hizmetlerinden yararlanmış ve yüzde 29,3'ü ise İşbaşı Eğitim Programından son bir yıl içerisinde faydalanmıştır. Sektör bazında işverenlerin son bir yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden yararlandığı sorusunun cevabı Tablo 10'da bulunmaktadır.

İŞKUR'un sunmuş olduğu teşvik bilgilendirme hizmetlerinden Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründeki işletmelerin son bir yılda yüzde 75'i faydalanmıştır.

Tablo 11: İŞKUR'un Desteklemesini İstediğiniz Alanlar

Alanlar	Oran
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği	72,9%
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği	65,2%
İşe Uygun Eleman Temini	45,7%
İşbaşı Eğitim Programı	24,6%
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması	20,7%
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi	4,7%
Genel Toplam	**100,0%**

Kaynak: İPA 2019

Sivas ilinde İŞKUR'un işletmeleri en fazla hangi alanda desteklemesi gerektiği sorulduğunda; işverenlerin yüzde 72,9'u yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği cevabını vermiştir. Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği ikinci sırada yer alırken, sonrasında ise İşe uygun eleman temini seçeneği işaretlenmiştir.

Şekil 14: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanmama Nedenleri

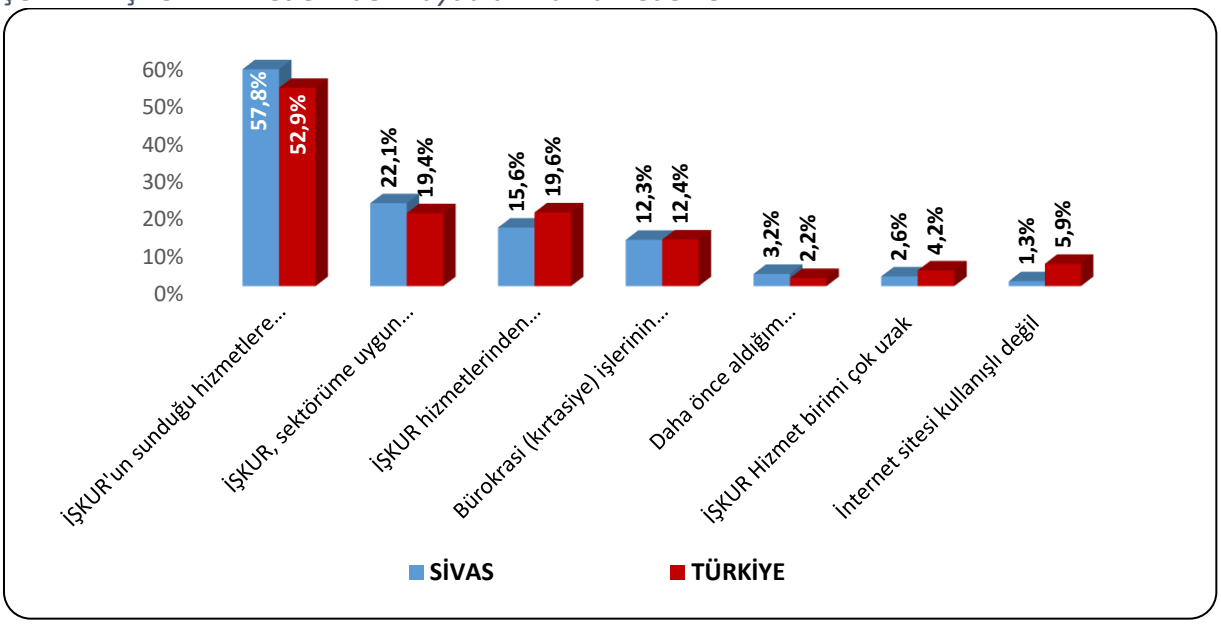

Kaynak: İPA 2019

Sivas ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanmama nedenlerinde ilk üç sırada, yüzde 57.8 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi, yüzde 22,1 ile İŞKUR'un sektöre uygun faaliyet sunmaması ve yüzde 15,6 ile İŞKUR hizmetlerinden haberdar olunmaması gerekçe gösterilmiştir. Türkiye genelinde ise Sivas ilinde olduğu gibi ilk sırada yüzde 52,9 ile İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşılabilmesi gerekçe

gösterilmiştir. Türkiye genelinde hizmetlerden haberdar olmama nedeniyle İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıyorum diye işverenlerin oranı Sivas iline göre daha yüksek seviyededir. Sivas ilinde ise İŞKUR Hizmet biriminin uzak olmasından ötürü İŞKUR hizmetlerinden faydalanamıyorum diyen işverenlerin oranı Türkiye ortalamasının üzerinde gerçekleşmiştir.

Mevcut İstihdam

Sivas ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işletmelerde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Sivas ilinde 20+ istihdamlı işletmeler için toplam çalışan sayısı 28 bin 635 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 23 bin 39 erkek çalışan ve 5 bin 596 kadın çalışan mevcuttur.

Tablo 12: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
İmalat	1.340	6.885	8.225
Toptan ve perakende ticaret	1.386	3.429	4.815
İnşaat	143	2.824	2.967
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	140	1.803	1.944
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	455	1.287	1.742
Ulaştırma ve depolama	134	1.581	1.715
Madencilik ve taş ocakçılığı	41	1.623	1.664
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	502	963	1.465
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	100	1.166	1.266
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	751	497	1.248
Eğitim	464	388	852
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	74	236	309
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	18	155	173
Diğer hizmet faaliyetleri	22	140	162
Gayrimenkul faaliyetleri	13	35	48
Finans ve sigorta faaliyetleri	6	25	31
Bilgi ve iletişim	4	3	7
Genel Toplam	**5.596**	**23.039**	**28.635**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre dağılımda ise; Sivas ilinde çalışanların önemli bir kısmı İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat sektörlerinde istihdam edilmektedir. Toplam çalışanların yüzde 55,9'u bu iki sektörde yer almaktadır.

Kadın istihdamının en fazla olduğu sektörler Toptan ve Perakende ticaret ve İmalat sektörleridir. İl genelindeki toplam kadın çalışanların yüzde 48,7'i Toptan ve Perakende ticaret ve İmalat sektörlerinde çalışmaktadır. Sivas ilinde kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör ise İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe çalışanların yüzde 60,2'si kadınlar oluşturmaktadır.

Türkiye genelinde İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Eğitim ve Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkeklerden daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 13: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	695	5.644	6.339
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	635	4.420	5.055
Hizmet ve Satış Elemanları	1.316	3.416	4.732
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	717	3.250	3.968
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	343	2.550	2.893
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	1.002	1.538	2.540
Profesyonel Meslek Mensupları	792	1.537	2.329
Yöneticiler	96	585	681
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	0	99	99
Genel Toplam	**5.596**	**23.039**	**28.635**

Kaynak: İPA 2019

Meslek grubu bazında çalışan sayıları incelendiğinde en fazla çalışanı olan meslek grubu Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. Toplam çalışanlar içerisinde Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanların oranı yüzde 22,1 seviyesindedir. Sivas ilindeki kadın çalışanların yüzde 12,4'ü; erkek çalışanları ise yüzde 24,5'i bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar yer almakta ve toplam çalışanların yüzde 17,7'si

bu meslek grubunda istihda edilmektedir. Üçüncü sırada ise yüzde 16,5 oran ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu yer almaktadır.

Sivas ilinde Hizmet ve Satış Elemanları en fazla kadın çalışan sayısına sahip meslek grubudur. Erkek çalışan sayısının en fazla olduğu meslek grubu ise Büro Hizmetlerinde Çalısan Elemanlardır.

Tablo 14: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Beden İşçisi (Genel)	**Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi**	**Beden İşçisi (Genel)**
Garson (Servis Elemanı)	**Konfeksiyon İşçisi**	**Metal İşleri Seri Üretim Tezgâh İşçisi**
Metal İşleri Seri Üretim Tezgâh İşçisi	**Makineci (Dikiş)**	**Garson (Servis Elemanı)**
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	**Satış Elemanı (Perakende)**	**Şoför-Yük Taşıma**
Satış Elemanı (Perakende)	**Kasiyer**	**Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)**
Konfeksiyon İşçisi	**Hasta ve Yaslı Bakım Elemanı**	**Beden İşçisi (İnşaat)**
Şoför-Yük Tasıma	**Garson (Servis Elemanı)**	**Temizlik Görevlisi**
Temizlik Görevlisi	**Büro Memuru (Genel)**	**Satış Elemanı (Perakende)**
Büro Memuru (Genel)	**Temizlik Görevlisi**	**Büro Memuru (Genel)**
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	**Hemşire**	**İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)**

Kaynak: İPA 2019

Tablo 14'te ise Sivas ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışanı olan meslekler görülmektedir. Toplam çalışan sayısının en fazla olduğu meslekler sırasıyla Beden İşçisi (Genel), Garson (Servis Elemanı) ve Metal İşleri Seri Üretim Tezgâh İşçisi meslekleridir. Kadın çalışan sayısının en fazla olduğu ilk üç meslek Çağrı merkezi Müşteri Temsilcisi, Konfeksiyon İşçisi ve Satış Elemanı (Perakende) Erkek çalışan sayısının en fazla olduğu ilk üç meslek ise Beden İşçisi (Genel), Metal İşleri Seri Üretim Tezgah İşçisi ve Garson (Servis Elemanı) meslekleridir.

Şekil 15: İşletmelerde İnsan Kaynakları Sorumlu İstihdamı

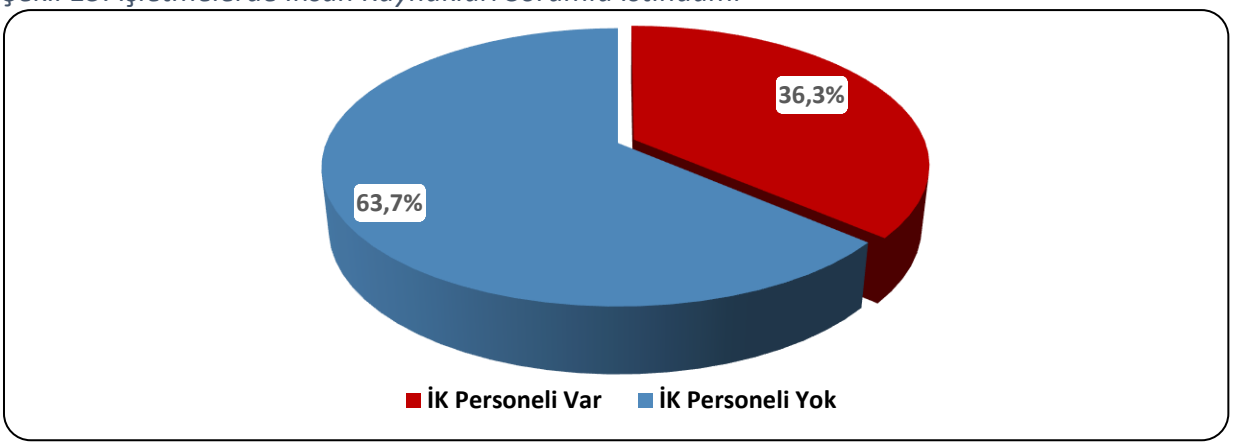

Kaynak: İPA 2019

Şekil 15'te görüldüğü üzere Sivas ilinde araştırma kapsamında yer alan işletmelerin yalnızca yüzde 36,3'ünde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel bulunmaktadır. Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe bu oran yüzde 35,4, İnşaat sektöründe yüzde 24,7 ve İmalat sektöründe ise yüzde 50 seviyesindedir.

Şekil 16: Genç (15-24 yaş) Personel Seçiminde Aranan Kriterlerin Dağılımı

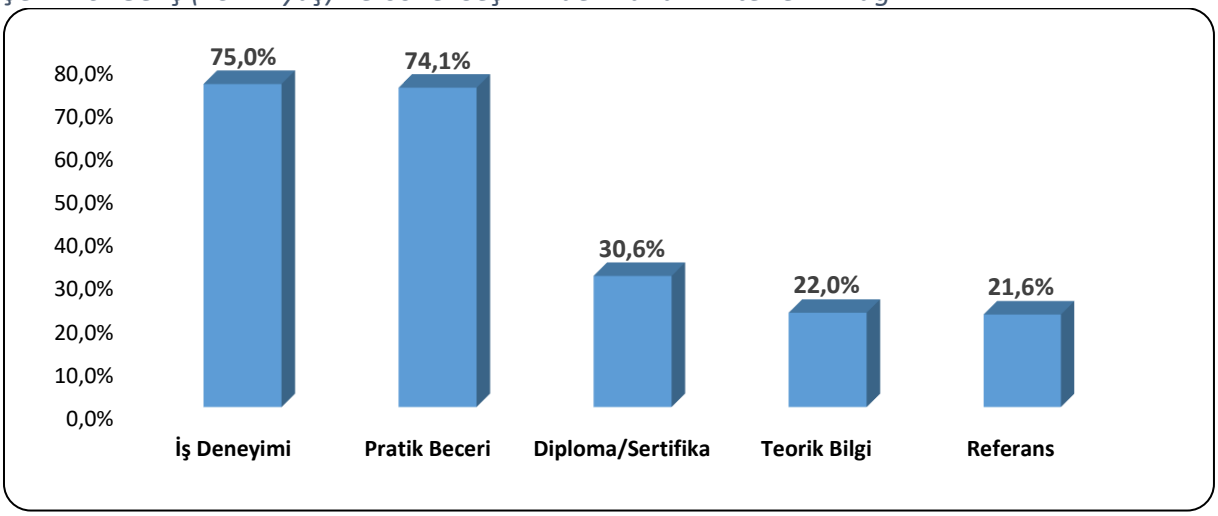

Kaynak: İPA 2019

Sivas ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin genç personel seçerken aradıkları kriterler incelenmiştir. İşverenlerin yüzde 75'i İş Deneyimi yüzde 74,1'i Pratik Beceri ve yüzde 30,6'sı ise Diploma/Sertifika aramaktadır.

Türkiye genelinde ise en yüksek tercih edilen kriter, Sivas ilinden farklı olarak yüzde 72,6 ile Pratik Beceri kriteridir. Bunu sırasıyla yüzde 64,7 ile İş Deneyimi ve yüzde 35,7 ile Diploma / Sertifika kriterleri izlemektedir. Geçtiğimiz yıl Sivas ilinde bu yıl ki sonuçlardan farklı olarak işverenler için genç personel seçerken en çok aranan kriter Pratik Beceri kriteri iken bu yıl İş Deneyim kriteri genç personel seçerken en çok aranan kriterdir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işletmelere ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, engelli çalışan tercih edip edemeyecekleri, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşletmeOranı

Sektörler	Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşletme Oranı
İmalat	168	2,0%	29,4%
Ulaştırma ve depolama	135	7,3%	18,5%
Toptan ve perakende ticaret	87	1,8%	17,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	37	2,1%	18,2%
İnşaat	21	0,7%	6,9%
Diğer hizmet faaliyetleri	20	11,2%	40,2%
Eğitim	17	2,0%	18,8%
Madencilik ve taş ocakçılığı	11	0,7%	33,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6	0,4%	8,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	6	0,5%	40,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	5	1,6%	15,4%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2	0,2%	14,3%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	1	0,6%	25,0%
Genel Toplam	**518**	**1,8%**	**18,2%**

Kaynak: İPA 2019

Sivas ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda 87 işletmede 518 açık iş tespit edilmiştir. Sivas ilinde açık iş sayısı en fazla olan sektör İmalat sektörüdür. Toptan ve Perakende Ticaret sektörü Sivas ilinde çalışma kapsamında yer alan işletme sayısı en fazla olan sektördür. Toplam 518 kişilik açık işin yüzde 17,7'sine tekabül eden 87 kişilik kısmı, Toptan ve Perakende Ticaret sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık işlerin olduğu diğer sektörler ise Ulaştırma ve depolama, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve İnşaat sektörleridir.

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 15'den de görüleceği üzere Sivas ilinde açık iş oranı yüzde 1,8 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde araştırma döneminde açık iş oranı yüzde 1,5 olarak tespit edilmiştir. Sivas ilindeki açık iş oranı Türkiye ortalamasının üzerindedir. Sivas ilinde açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 11,2 ile Diğer hizmet faaliyetleri sektörü olarak tespit edilmiştir.

Sivas ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 18,2'sinde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 oranına oldukça yakın gerçekleşmiştir.

Şekil 17: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

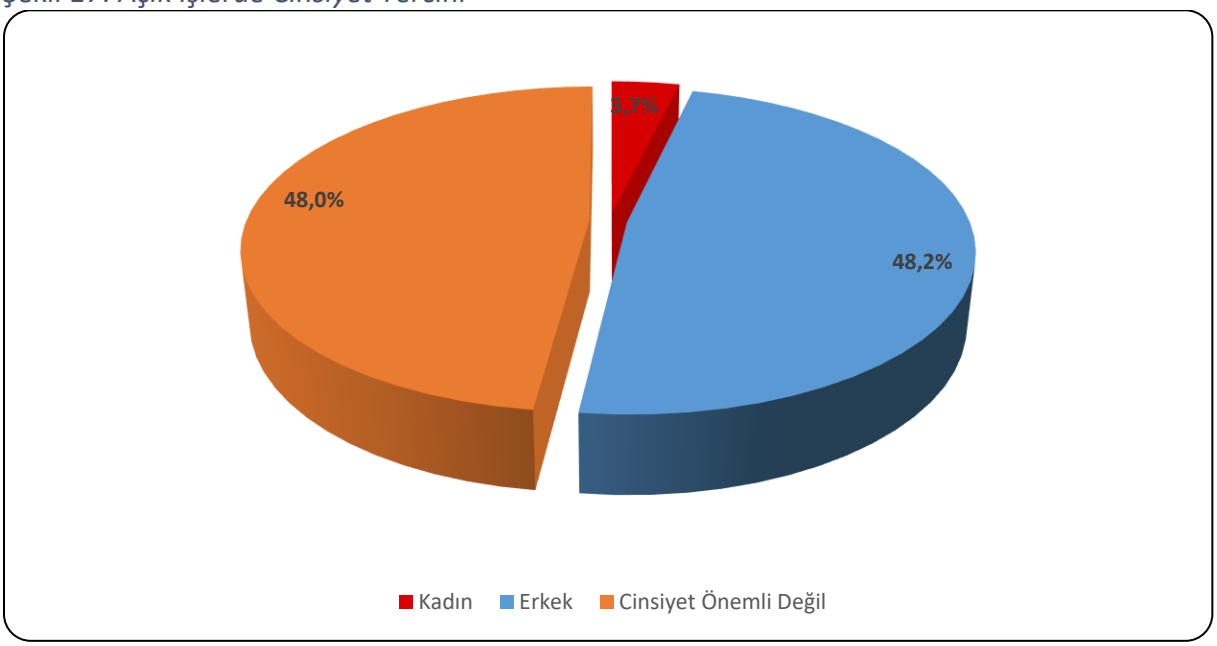

Kaynak: İPA 2019

Şekil 17'de Sivas ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde 20+ çalışanı bulunan işletmelerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Sivas ilinde işverenler açık işlerin yüzde 48'i cinsiyetin önemli olmadığını belirtirken, bu oran Türkiye genelinde yüzde 59,1 olarak gerçekleşmiştir. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise Türkiye genelinde yüzde 8,8 iken, Sivas ilinde yüzde 3,7 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 32,1'i açık işlerinde erkek tercih edeceklerini belirtmiştir. Sivas ilinde ise işverenlerin yüzde 48,2'si mevcut açık işlerinde erkek tercih etmektedir.

Türkiye genelinde çalışan sayısı içinde kadınların payı düşük iken, işverenlerin büyük bir kısmı mevcut açık işlerinde istihdam edecekleri kişinin cinsiyetinin önemli olmadığını belirtmiştir. Bu durum kadın istihdamının artması konusunda önem arz etmektedir.

Şekil 18: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

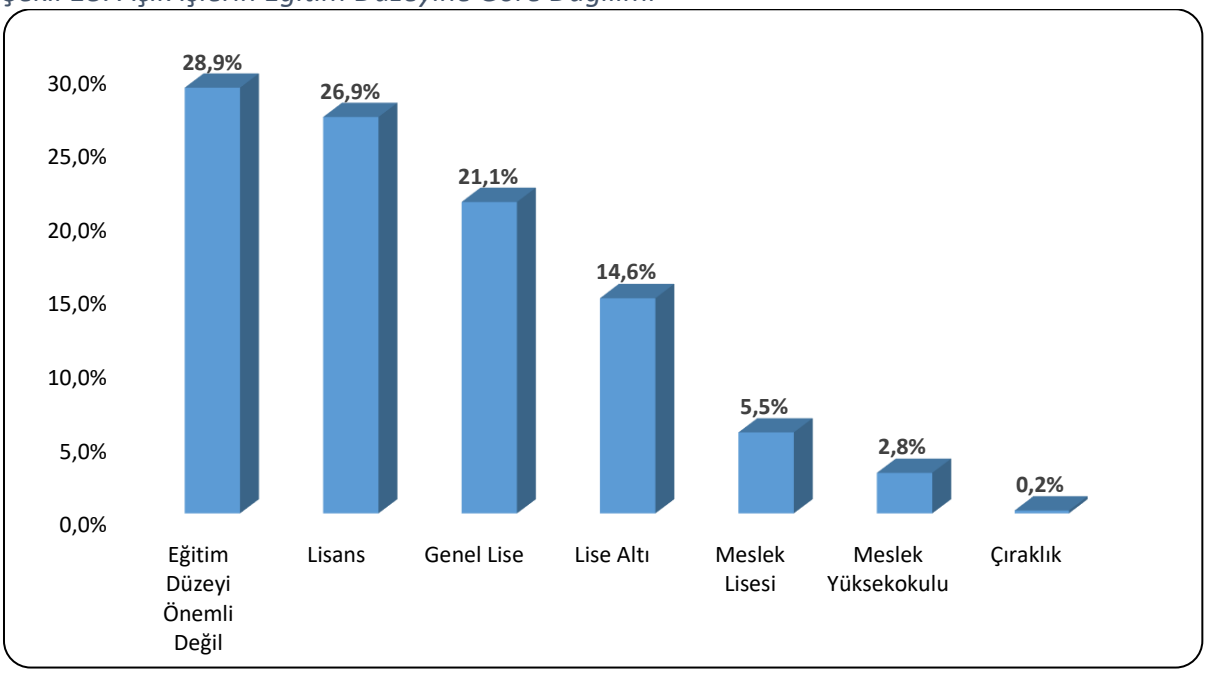

Kaynak: İPA 2019

İşverenlere mevcut açık işleri için aradıkları asgari eğitim düzeyi sorulmuştur. Sivas ilindeki açık işlerin yüzde 28,9'unda işverenler eğitim düzeyinin önemli olmadığını belirtmişlerdir. Açık işlerin yüzde 26,9'unda ise lisans mezunu talep edilmiştir.

Şekil 19: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

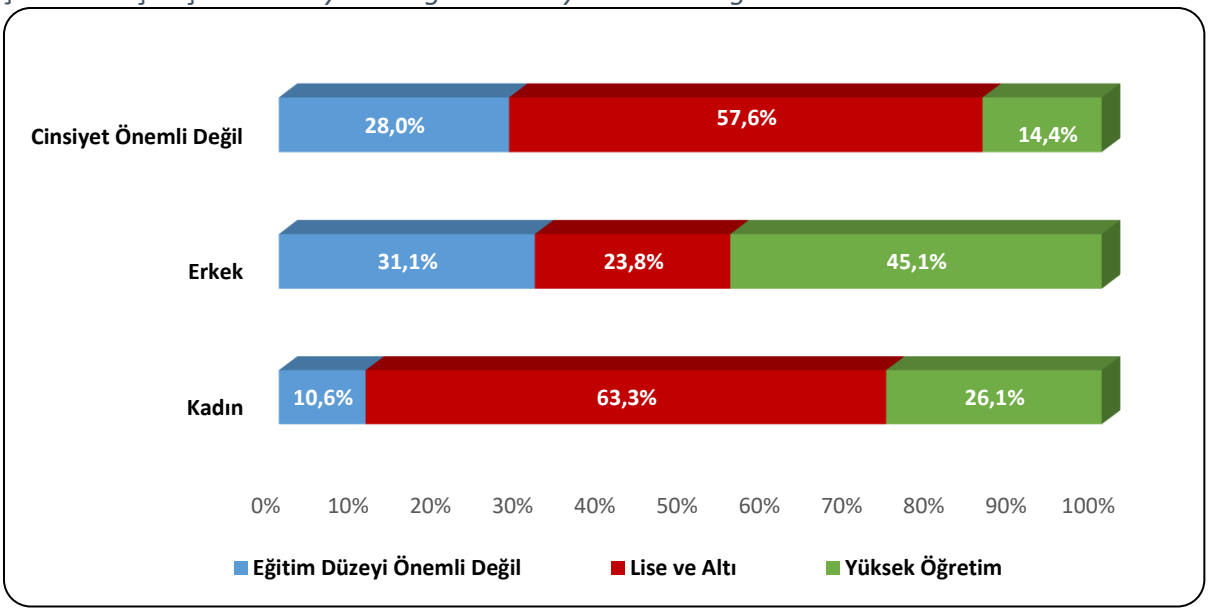

Kaynak: İPA 2019

Şekil 19'da açık işlerin cinsiyete ve eğitim düzeyine göre dağılımı görülmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde, yüzde 57,6 oranında lise altı eğitim düzeyi istenmektedir. Cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde yüzde 14,4 oranında yüksek öğretim seviyesi talep edilirken ve yüzde 28 oranında ise herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmemiştir. Erkeklerin tercih edildiği açık işlerde yüzde 31,1 oranında, kadınların tercih edildiği açık işlerde ise yüzde 10,6 oranında eğitim düzeyinin önemli olmadığı belirtilmiştir. Kadınların tercih edildiği açık işler için işverenler en fazla lise altı eğitim talebinde bulunmaktadır. Erkeklerin tercih edildiği açık işler için ise işverenler en fazla yüksek öğretim seviyesi talebinde bulunmamaktadır.

Şekil 20: Açık İşlerde Engelli Çalıştırma Durumu

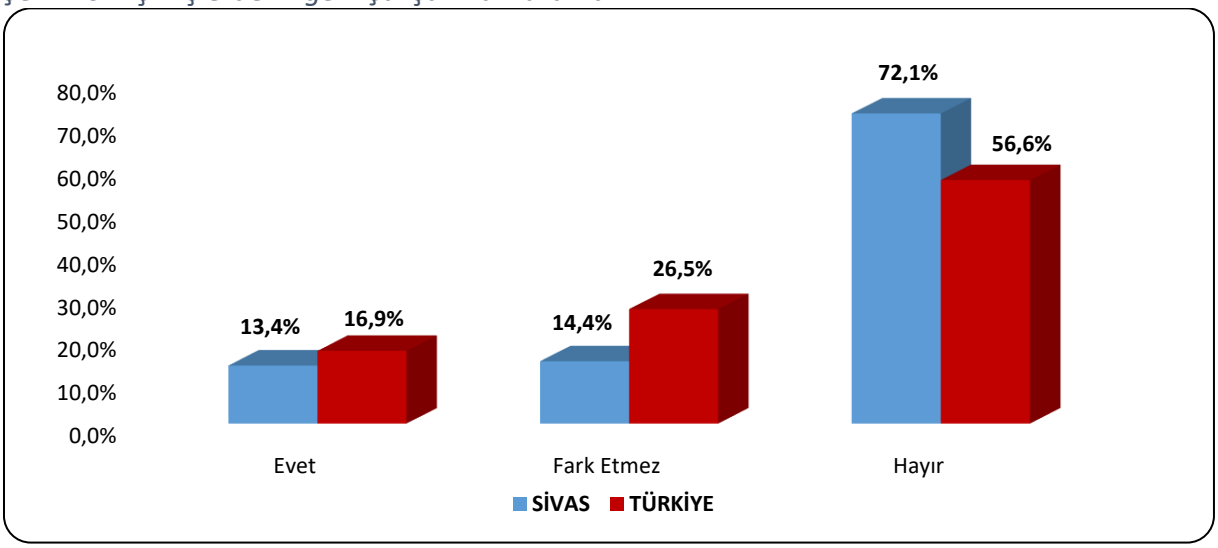

Kaynak: İPA 2019

Açık iş olan mesleklerde engelli çalıştırılmak istenmesi durumu incelendiğinde; Sivas ilinde mevcut açık işlerin yüzde 13,4'ü için işverenler özellikle engelli tercih edeceklerini belirtmiştir. İstihdam edeceğim kişi için engel durumu olup olmaması farketmez şeklinde yanıt verilen açık iş oranı yüzde 14,4 seviyesindedir. Yani açık işler açısından genel değerlendirmede araştırma dönemindeki mevcut açık işlerin yüzde 27,8'inde engelli bireyler istihdam edilebilir.

Türkiye genelinde ise yüzde 16,9 oranında evet, yüzde 26,5 oranında farketmez denmiştir. Araştırma dönemindeki açık işlerin yüzde 43,4'ü için işverenler engelli tercih edebileceğini söylemiştir. Sivas ilinde Türkiye geneline göre açık işler için engelli işçi çalıştırma eğiliminin daha düşük oranda olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

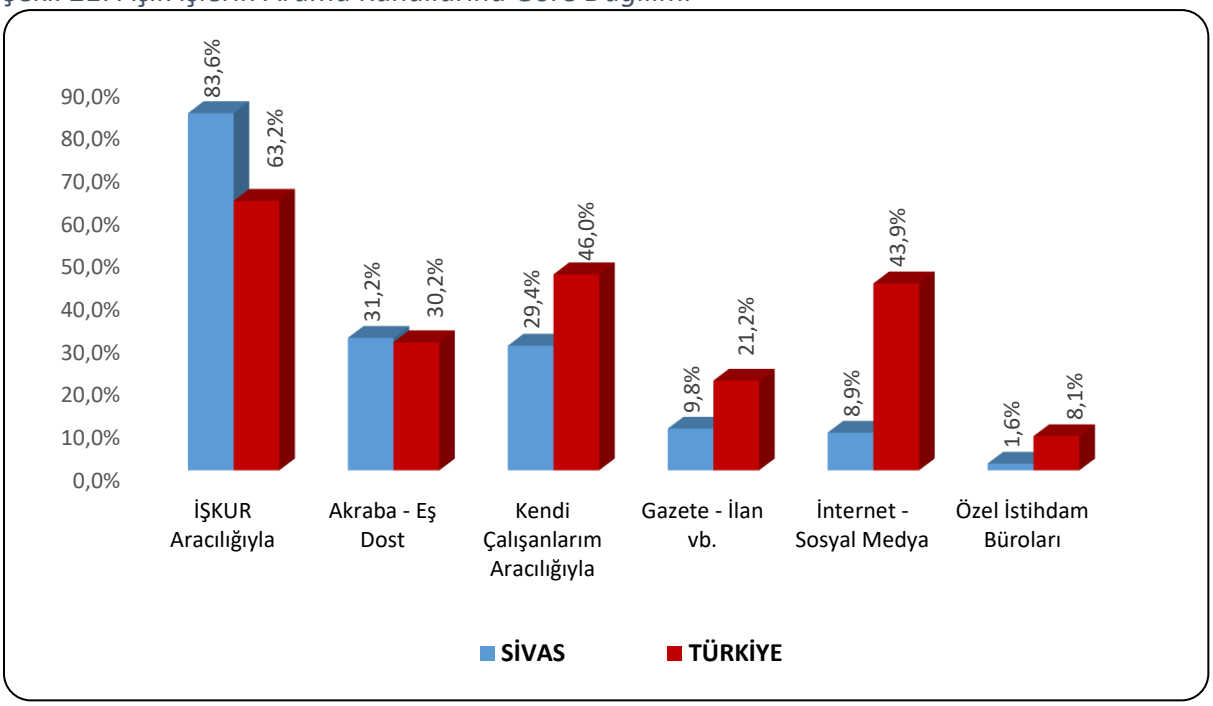

Kaynak: İPA 2019

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de Sivas ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Sivas ilinde 20+ istihdamlı işletmelerden alınan açık işlerin yüzde 83,6 gibi büyük bir oranı İŞKUR aracılığıyla aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 63,2 olarak gerçekleşmiştir. Sivas ilinde ikinci sırada yüzde 31,2 ile Akraba-Eş Dost Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır. Üçüncü sırada ise yüzde 29,4 ile Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalı kullanılmıştır.

Tablo 16: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	1	2	1	1
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	4	1	3	2
İletişim ve İfade Yeteneği	2	3	4	3
Takım Çalışması	5	4	2	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	3	5	6	5
İkna Kabiliyeti ve Pazarlama Gücü	7	6	5	6
Bilgisayar Kullanımı	6	7	7	7
Analitik Düşünebilme	6	8	8	8
Yabancı Dil	-	9	9	9
Yenilikçi Düşünce Yeteneği	-	9	10	10

Kaynak: İPA 2019

Sivas ilinde genel anlamda açık işlerde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması incelendiğinde, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi ilk sırada yer almaktadır. Kadınların tercih edildiği açık işler için dördüncü sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi aranmasına rağmen, erkeklerin tercih edildiği açık işlerde işverenler tarafından en çok aranan beceridir. Kadınların tercih edildiği açık işlerde ise ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi aranmaktadır. Sivas ilinde Yabancı dil becerisi ile yenilikçi düşünce yeteneği becerileri araştırma dönemindeki kadınların tercih edildiği açık işler için işverenler tarafından aranmamakta olup erkeklerin tercih edildiği açık işlerde ise en az aranan beceriler arasındadır.

Tablo 17: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ve Açık İş Oranı

Meslek Grupları	Toplam Açık İş Sayısı	Açık İş Oranı
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	151	2,9%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	120	4,5%
Hizmet ve Satış Elemanları	104	2,2%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	61	1,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	36	1,5%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	33	0,8%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	9	0,3%
Yöneticiler	4	0,6%
Genel Toplam	**518**	**1,8%**

Kaynak: İPA 2019

Sivas ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup, toplam açık işler içerisinde bu meslek grubunun payı yüzde 29,1'dir. İkinci sırada ise Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubu bulunmaktadır.

Sivas ili için tespit edilen yüzde 1,8'lik açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde, açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu yüzde 4,5 ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubudur. Daha sonra ise Açık iş oranı bakımından sırasıyla Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grupları gelmektedir.

Tablo 18: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba - Eş Dost	Gazete - İlan vb.	İnternet - Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	8,2%	6,8%	8,2%	91,8%	20,4%	0,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	10,3%	2,6%	2,6%	93,2%	4,3%	0,9%
Hizmet ve Satış Elemanları	70,7%	28,4%	14,7%	62,7%	39,2%	0,0%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	21,7%	0,0%	0,0%	91,7%	45,0%	3,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	60,0%	0,0%	25,7%	54,3%	31,4%	11,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	84,6%	12,2%	3,1%	96,9%	93,7%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	11,1%	44,4%	77,8%	44,4%	11,1%
Yöneticiler	25,3%	74,7%	25,3%	74,7%	49,4%	0,0%
Genel Toplam	**31,2%**	**9,8%**	**8,9%**	**83,6%**	**29,4%**	**1,6%**

Kaynak: İPA 2019

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Hizmet ve Satış Elemanları, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin büyük çoğunluğu İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur. Hizmet ve Satış Elemanları ile Profesyonel Meslek Mensupları meslek gruplarına ait açık işler için Akraba-Eş Dost en çok tercih edilen arama kanalı olurken

diğer tüm meslek grupları için İŞKUR arama kanalı olarak işverenler için ilk sırada tercih edilmiştir.

Tablo 19: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslekler	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki, Teknik Bilgi ve Tecrübe
Tren Hareket Memuru	-	3	-	2	-	-	-	-	-	1
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Makineci (Dikiş)	-	2	-	-	-	-	-	1	-	3
Mermer İşçisi	-	1	-	3	-	-	-	2	-	-
Garson (Servis Elemanı)	6	5	-	4	-	2	6	1	7	3
Reyon Görevlisi	-	5	-	2	-	1	6	4	-	3
Tren Teşkil İşçisi	-	3	-	2	-	-	-	-	-	1
Beden İşçisi (Genel)	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kasiyer	1	2	5	6	-	7	4	6	-	3
Çocuk Kıyafetleri Satış Elemanı	-	1	-	2	-	3	-	-	-	-

Kaynak: İPA 2019

Tablo 19'da Sivas ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. İplik Eğirme Operatörü, Mermer İşçisi ve Beden İşçisi (Genel) mesleklerinde aranan becerilerde ilk sırada Fiziki ve Bedesel Yeterlilik ön plana çıkmaktadır.

Makineci (Dikiş) ve Garson (Servis Elemanı) mesleklerinde Takım Çalışması ilk sırada aranmaktadır. Kasiyer mesleği için ilk sırada Bilgisayar Kullanımı, Reyon Görevlisi için ise ilk sırada aranan beceri Satış ve Pazarlama Becerisidir.

Tablo 20: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Konfeksiyon İşçisi	Tren Hareket Memuru	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	Tren Hareket Memuru
Satış Danışmanı / Uzmanı	Mermer İşçisi	Makineci (Dikiş)	İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)
Aşçı	Tren Teşkil İşçisi	Garson (Servis Elemanı)	Makineci (Dikiş)
Kasiyer	Madenci (Genel)	Reyon Görevlisi	Mermer İşçisi
Ön Muhasebeci	Şoför-Yük Tasıma	Beden İşçisi (Genel)	Garson (Servis Elemanı)
Çorap Burun Makinesi Operatörü	Kamyon Şoförü	Çocuk Kıyafetleri Satış Elemanı	Reyon Görevlisi
Temizlik Görevlisi	Aşçı	Kasiyer	Tren Teşkil İşçisi
Kat Hizmetleri Elemanı/Kat Görevlisi	Reyon Görevlisi	Temizlik Görevlisi	Beden İşçisi (Genel)
Satış Müdürü/Yöneticisi	Garson (Servis Elemanı)	Pastane Ürünleri Satış Elemanı	Kasiyer
Kat Hizmetleri Müdürü	Kasap	İngilizce Öğretmeni	Çocuk Kıyafetleri Satış Elemanı

Kaynak: İPA 2019

Sivas ilinde demiryolu, tekstil ve madencilik sektörlerinin yoğunluğunun en önemli göstergesi olarak en fazla açık iş olan meslekler; Tren Hareket Memuru, İplik Eğirme Operatörü, Makineci (Dikiş), Mermer İşçisi meslekleridir. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları açık iş sayısı en fazla olan üç meslek ise Konfeksiyon İşçisi, Satış Danışmanı/Uzmanı ve Aşçı meslekleridir. Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu ve açık iş sayısının en fazla olduğu üç meslek Tren Hareket Memuru, Mermer İşçisi ve Tren Teşkil İşçisi meslekleri; cinsiyetin önemli olmadığı açık işlerde ise İplik Eğirme Operatörü, Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) meslekleridir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Sivas ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye genelinde 22 bin 626 işletmede (20+ istihdamlı) eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Sivas ilinde ise 20+ istihdamlı 160 işletme temininde güçlük çekilen meslekler olduğunu ifade etmiştir. Sivas ilindeki işletmelerin yüzde 33,3'ü son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çektiğini belirtirken ülke genelinde bu oran yüzde 23,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Sivas ilinde eleman temininde güçlük çeken işletmeleri sektörel olarak incelediğimizde; Gayrimenkul faaliyetleri, Finans ve sigorta faaliyetleri, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ve Bilgi ve iletişim sektörlerinde bulunan işletmelerin son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının en fazla olduğu sektörler İmalat, İnşaat ve Toptan ve perakende ticaret, sektörleridir.

İnşaat sektörü gibi Sivas ilinde işletme sayısının yoğun olduğu bir sektörün eleman temininde güçlük çeken işletme sayısının nispeten düşük çıkması dikkat çekmektedir. Bu sonuç, bu sektörün ilde eleman temininde diğer sektörlere nazaran daha az zorluk çektiğini göstermektedir.

Tablo 21: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	323
İnşaat	206
Toptan ve perakende ticaret	165
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	48
Ulaştırma ve depolama	39
Madencilik ve taş ocakçılığı	35
Eğitim	30
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	24
Diğer hizmet faaliyetleri	12
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	11
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	5
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	3
Genel Toplam	**901**

Kaynak: İPA 2019

Sivas ilinde 901 kişilik işgücü temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları sektör bazında incelendiğinde, özellikle İmalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Sivas ilinde temininde güçlük çekilen elemanların yüzde 35,8'i bu sektörde gerçekleşmiştir. Bunun dışında, İnşaat ve Toptan ve perakende ticaret sektörleri de eleman temininde güçlük çekmede ön plana çıkan diğer sektörlerdir.

Şekil 22: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

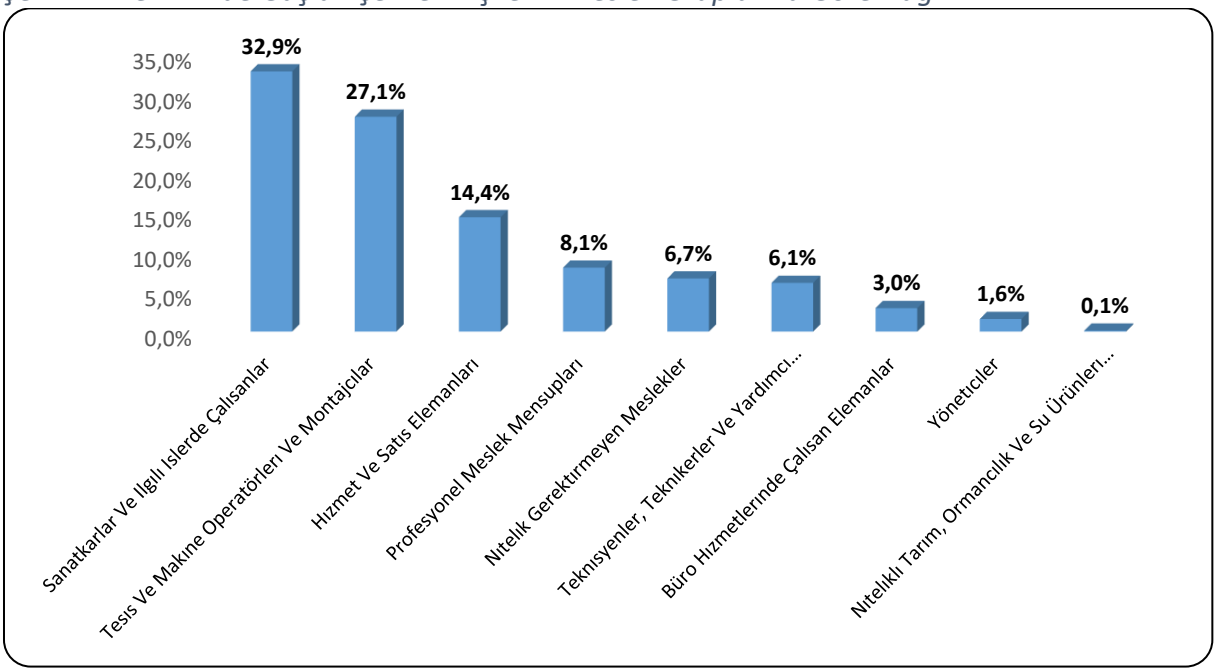

Kaynak: İPA 2019

Sivas ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 296 kişi ile Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 32,9'u bu meslek grubunda yer almaktadır.

Türkiye genelinde ise Sivas ilinde ikinci sırada bulunan Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu temininde güçlük çekilen eleman sayısında birinci sırada bulunmaktadır. Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde ilgili meslek grubunun payı yüzde 30,7 seviyesindedir.

Tablo 22: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGÇM	Eleman Sayısı
Makineci (Dikiş)	49
Garson (Servis Elemanı)	49
Mermer İşçisi	44
Mekanik Bakım Onarımcısı	28
Beden İşçisi (Genel)	27
Çorap Örme Makinesi Operatörü	26
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	24
Tahkimatçı-Maden Ocağı	20
Manav	19
Beden İşçisi (İnşaat)	18
Diğer	597
Toplam	**901**

Kaynak: İPA 2019

Sivas ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 49 kişi ile Makineci (Dikiş) ve Garson (Servis Elemanı) meslekleri yer almaktadır. Bu mesleklerin ardından sırasıyla 43 kişi ile Mermer İşçisi ve 28 kişi ile Mekanik Bakım Onarımcısı meslekleri gelmektedir.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; İplik Eğirme Operatörü, Garson Servis Elemanı, Mermer İşçisi ve Makineci (Dikiş) mesleklerin yine ilk sıralarda yer aldıkları görülmektedir. Sivas ilinde söz konusu mesleklerden İplik Eğirme Operatörü mesleği haricinde diğer meslekler, önceki yıllarda olduğu gibi temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Makineci (Dikiş), Mermer İşçisi ve Garson Servis (Elemanı) gibi mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına önemli bir bilgidir.

Şekil 23: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

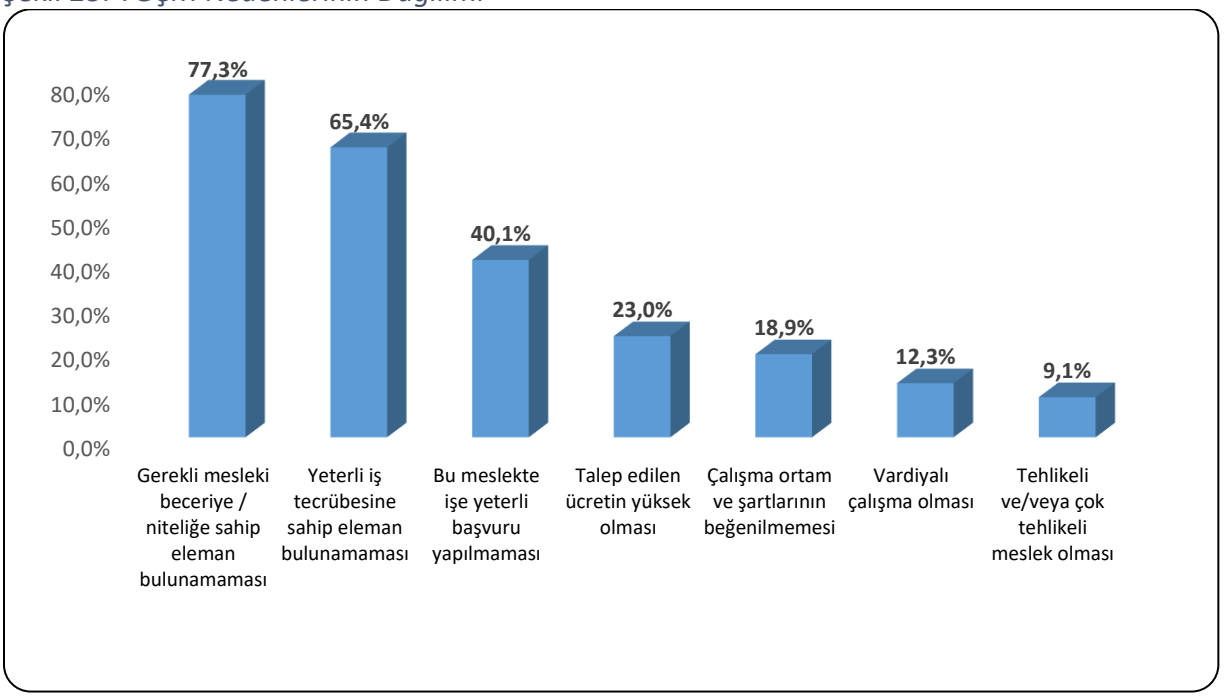

Kaynak: İPA 2019

Sivas ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır. Türkiye geneli 20+ istihdamlı işletmelerin TGÇM Nedenleri Dağılımında da ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Mesleklere göre TGÇM dağılımı incelendiğinde, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği görülmektedir. TGÇM nedenlerinin dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması gelmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için aranan yeterli iş tecrübesine sahip bireyler sağlandığında işgücü talep ve arzı dengelenmiş olacaktır.

Tablo 23: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması	Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi	Talep edilen ücretin yüksek olması	Vardiyalı çalışma olması	**Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması**
Makineci (Dikiş)	10,4%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Garson (Servis Elemanı)	18,5%	91,6%	83,3%	23,0%	23,0%	23,0%	0,0%
Mermer İşçisi	69,8%	18,6%	18,6%	11,6%	7,0%	46,5%	34,9%
Mekanik Bakım Onarımcısı	88,9%	96,3%	85,2%	81,5%	81,5%	0,0%	0,0%
Beden İşçisi (Genel)	96,2%	3,8%	0,0%	3,8%	19,2%	76,9%	0,0%
Çorap Örme Makinesi Operatörü	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik)	69,6%	100,0%	78,3%	73,9%	73,9%	0,0%	0,0%
Tahkimatçı-Maden Ocağı	0,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Manav	100,0%	68,4%	68,4%	0,0%	31,6%	0,0%	0,0%
Beden İşçisi (İnşaat)	16,7%	83,3%	0,0%	16,7%	0,0%	0,0%	100,0%

Kaynak: İPA 2019

Sivas ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir. Beden İşçisi, Manav ve Mermer İşçisi gibi mesleklerde ise TGÇM nedeni olarak ilk sırada Yeterli Başvuru yapılmaması belirtilmiştir. Beden İşçisi (İnşaat) mesleğinin TGÇM nedeni Tehlikeli veya Çok Tehlikeli Meslek Olması olarak görülmektedir. Vardiyalı çalışma olması ise yalnızca Çorap Örme Makinesi Operatörü mesleği için TGÇM nedeni olmuştur.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu bağlamda işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Sivas ilinde 2019 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2019 tarihi itibariyle işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işletmelerin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Sivas ilinde işletmelerin yüzde 26,7'si istihdamın artacağını öngörmüştür. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Sivas ilinde ise yüzde 11,3 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 24: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Değişme yecek	Fikrim Yok
Toptan ve perakende ticaret	18,6%	7,1%	42,5%	31,9%
İnşaat	21,8%	14,9%	27,7%	35,6%
İmalat	41,2%	10,6%	27,1%	21,2%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	36,4%	6,8%	29,5%	27,3%
Ulaştırma ve depolama	11,1%	18,5%	37,0%	33,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	13,1%	13,1%	26,0%	47,9%
Eğitim	43,7%	12,5%	25,0%	18,8%
Madencilik ve taş ocakçılığı	26,7%	6,7%	26,7%	40,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	15,4%	38,5%	23,1%	23,1%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	50,0%	10,0%	10,0%	30,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi, dağıtımı	14,3%	0,0%	57,3%	28,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	59,8%	0,0%	20,1%	20,1%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	75,0%	0,0%	25,0%	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**26,7%**	**11,3%**	**31,6%**	**30,3%**

Kaynak: İPA 2019

Sektörlere göre istihdam değişim beklentisi incelendiğinde istihdamda artış bekleyen işletmelerin oranı sırasıyla Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, Diğer hizmet faaliyetleri, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Eğitim ile İmalat sektörlerinde en yüksek düzeydedir. İstihdamda azalış bekleyen işletme oranı en yüksek sektörler ise Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ile Ulaştırma ve depolama sektörüdür. Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe yer alan işletmelerin tamamı gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründeki işletmelerin tamamı ise istihdam değişimine ilikin fikir beyan etmemiştir.

Tablo 25: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	20	11,8%
İnşaat	336	11,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	153	8,8%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	77	6,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	78	5,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	8	5,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	71	4,2%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	51	4,0%
İmalat	321	3,9%
Toptan ve perakende ticaret	140	2,9%
Eğitim	8	1,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0,0%
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	0	0,0%
Ulaştırma ve depolama	-30	-1,7%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	-14	-4,6%
Bilgi ve iletişim	-1	-14,3%
Genel Toplam	**1.218**	**4,3%**

Kaynak: İPA 2019

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işletmelerde 2020 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2019 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,6 artacağı beklenmekte olup Sivas ilinde ise bu oran yüzde 4,3 olup ülke genelinin üzerinde gerçekleşmiştir.

En fazla net istihdam değişimi 336 kişilik artış ile İnşaat sektöründe beklenmektedir. En fazla net istihdam değişim oranı ise yüzde 11,8 ile Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründe beklenmektedir. Sivas ilinde istihdam azalışı beklenen sektörler ise Ulaştırma ve depolama, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ve Bilgi ve iletişim sektörleridir.

Tablo 26: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	NIDO
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	14	14,2%
Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	374	5,9%
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	260	5,1%
Hizmet ve Satış Elemanları	240	5,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	136	3,4%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	96	3,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	59	2,5%
Yöneticiler	9	1,4%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	30	1,2%
Genel Toplam	**1.218**	**4,3%**

Kaynak: İPA 2019

Silahlı Kuvvetlerle İlgili Meslekler grubu hariç diğer tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 374 kişilik artış ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar çalışanlardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 9 kişilik artış ile Yöneticilerdir.

Tablo 27: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Şoför-Yük Taşıma	**Servis Şoförü (Okul)**
Garson (Servis Elemanı)	**İnşaat İşçisi**
Beden İşçisi (Genel)	**Güvenlik Görevlisi**
Beton ve Betonarme Kalıpçısı	**Madenci (Genel)**
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	**İnşaat Boyacısı/Boyacı**
İş Makineleri Operatörü	**Diğer Öğretmenler**
Makineci (Dikiş)	**Yapı Yalıtımcısı**
Aşçı	**Isıtma ve Sıhhi Tesisatçı**
Tünel Kalıpçı-İnşaat	**İnşaat Bekçisi**
Optik Aletler İmalat İşçisi ve Tamircisi	**Giyim ve Giyim Aksesuarları Satış Elemanı**

Kaynak: İPA 2019

Sivas ilinde gelecek dönem, net istihdam artışının en fazla olması beklenen ilk üç meslek sırasıyla, Şoför-Yük Taşıma, Garson (Servis Elemanı)ve Beden İşçisi (Genel) olup, Servis Şoförü (Okul), İnşaat İşçisi ve Güvenlik Görevlisi meslekleri ise en fazla net istihdam azalışı beklenen ilk üç meslek olarak sıralanmaktadır.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Şoför-Yük Taşıma, Garson (Servis Elemanı), Beton ve Betonarme Kalıpçısı ve İplik Eğirme Operatörü meslekleri haricinde istihdam artışı beklenen meslekler değişiklik göstermiştir. Sivas ili için inşaat sektörü ile ilgili mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra Hizmet ve Satış Elemanları ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gruplarının da önem kazanmaya başladığını göstermektedir.

Geçtiğimiz yıl istihdam azalışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Sivas ili için ilk sıradaki meslekler arasında Servis Şoförü (Okul) ve Isıtma ve Sıhhi Tesisatçı mesleklerinin yer aldığı görülmektedir.

Şekil 24: Teşviklerin İstihdama Katkısı

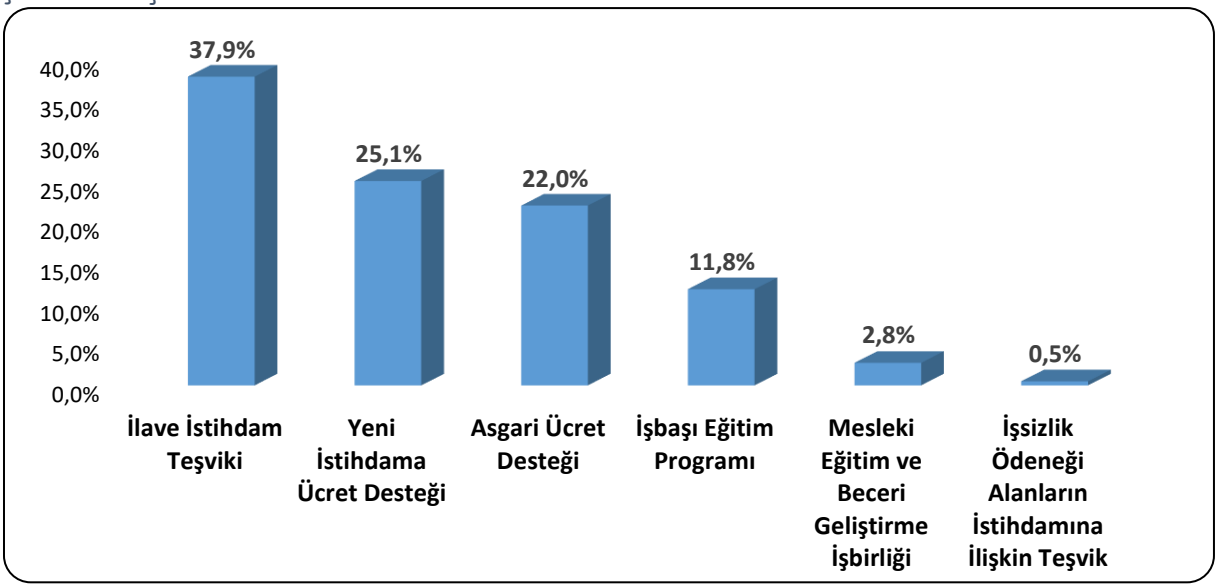

Kaynak: İPA 2019

Sivas ilinde 20+ çalışanı olan işletmelere teşviklerin istihdama olan katkısı sorulmuştur. İşverenler, istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam Teşviki olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Yeni İstihdama Ücret Desteği yer almaktadır. İşverenler, İstihdama en düşük katkıyı sunan teşvikin ise İşsizlik ödeneği alanların istihdamına ilişkin teşvik olarak değerlendirmiştir.

Türkiye genelinde işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam desteği olduğunu beyan etmişlerdir. İkinci sırada ise Yeni İstihdama Ücret Desteği gelmektedir.

Şekil 25: Teknolojik Gelişmelerin İstihdama Etkisi

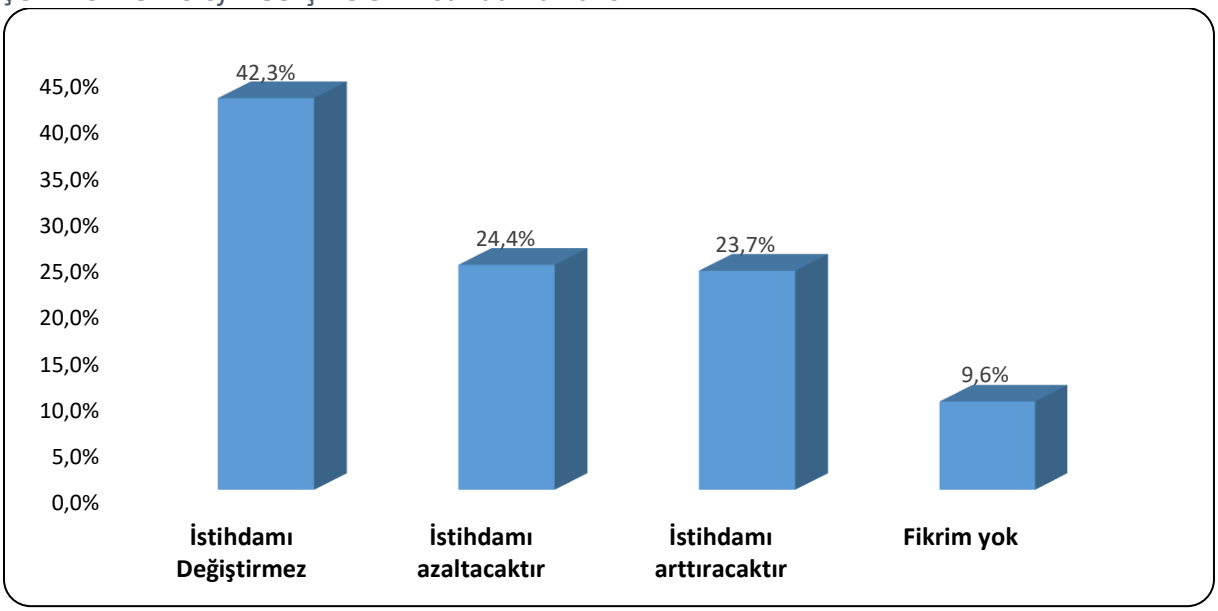

Kaynak: İPA 2019

Sivas ilinde 20+ çalışanı olan işletmelerin teknolojik gelişmelerin istihdama etkisi konusunda görüşleri sorulmuştur. İşverenlerin yüzde 23.7'si istihdamı arttıracağını beyan ederken, yüzde 24,4'ü ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir. İşverenlerin yüzde 42,3'ü teknolojik gelişmelerin istihdamı değişmeyeceği görüşündeyken, yüzde 9,6'sı ise fikir beyan etmemiştir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama etkisine ilişkin beklentiler sektörler arası farklılık göstermektedir. Sivas ilinde; Su temini kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler ile Bilgi İletişim sektörlerinde ise işverenlerin yarıdan fazlası teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

Türkiye genelinde ise işletmelerin yüzde 31,2'si teknolojik gelişmelerin istihdamı değiştirmeyeceğini, yüzde 22,7'si istihdamı arttıracağını ve yüzde 21'i ise istihdamı azaltacağını düşünmektedir.

SONUÇ

Sivas İşgücü Piyasası Araştırma Raporunun temel amacı, 2019 yılında Sivas ilinde gerçekleşmiş olan İşgücü Piyasası Araştırması çerçevesinde ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerinin tespit edilerek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliklerin giderilmesi, işsizliğin azaltılması ve istihdamın artırılmasına yönelik politikaların geliştirilmesine katkı sağlamaktır. Ayrıca araştırma kapsamında mevcut işletmelerden alınan bilgiler doğrultusunda temininde güçlük çekilen işgücüne gerekli niteliklerin kazandırılması için aktif istihdam politikalarının planlanmasına katkı sağlaması amaçlanmıştır.

İl genelinde 2013 yılı TÜİK verilerine göre işsizlik oranının yüzde 10 olduğunu görmekteyiz. TÜİK 2013 yılından günümüze il bazında değil ulusal ve bölgesel işsizlik oranı verisi yayınlamaktadır. 2018 TÜİK verilerine göre TR72 (Sivas-Kayseri-Yozgat) bölgesinde işsizlik oranı yüzde 13,2'dir.

Sivas ilinde İŞKUR'da kaydı bulunan işsizlerin büyük bir bölümünün vasıf gerektirmeyen mesleklere sahip olduğu görülmektedir. Sivas'da mesleksizlik kaynaklı işsizlik sıkıntısı kadar kalifiye eleman sıkıntısı da yaşanmaktadır. İşverenler, açık işlerinde ve eleman temininde güçlük çektiği mesleklerde çalışacak personelin mesleki becerisi ve tecrübesine önem verdiğini ifade etmektedir. Bu durum kalifiye eleman talebinin karşılanamadığını göstermekte olup İŞKUR'un mesleki eğitim kursları gibi aktif işgücü programlarının önemini ortaya çıkarmaktadır. Araştırma sonucunda ortaya çıkan temininde güçlük çekilen mesleklere göre bir planlamayla kursların açılması istihdama yardımcı olacaktır.

Sivas Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü olarak İş ve Meslek Danışmanlığı hizmetlerinden 2014 yılında faydalanan danışan sayımız 29 bin 82 iken yüzde 350,2 artışla 2018 yılında 101 bin 859'a yükselmiştir. Profesyonel ve nitelikli danışmanlık hizmetlerinden faydalanan danışanlar iş arama kanallarını daha doğru kullanılır hale gelmekle birlikte doğru yönlendirmeler sonucunda becerilerine uygun mesleki eğitimler alarak nitelik kazanmaktadırlar. Bu doğrultuda İş ve Meslek Danışmanlığı faaliyetlerinin sonuçlarını sayısal olarak inceleyecek olursak;

2014 yılında Aktif İşgücü Programlarından yararlanan katılımcı sayısı 2 bin 174 iken 2018 yılında bu veri yüzde 100'lük bir artışla 4 bin 348'e ulaşmıştır. Söz konusu rakamlar işgücü piyasasının talep kısmının ihtiyaç duyduğu nitelikli işgücü ihtiyacının karşılanmasında

İŞKUR'un yoğun danışmanlık faaliyetlerini gözler önüne sermektedir. Benzer şekilde 2016 yılında 2 bin 603 olarak gerçekleşen işe yerleştirme sayısı 2017 yılında yüzde 45'lik artışla 3 bin 790, 2018 yılında yüzde 69'luk artışla 6 bin 436, 2019 yılı Ekim ayı itibariyle ise yüzde 7 oranındaki artışla 6 bin 929 olarak gerçekleşmiştir.

Sivas ili İşgücü Piyasası Araştırma sonuçlarına göre toplam çalışanların yüzde 80,5'i erkeklerden, sadece yüzde 19,5'i kadınlardan oluşmaktadır. İlimizde en fazla sayıda kadın çalışanın istihdam edildiği sektör Toptan ve Perakende Ticaret sektörüdür. Sektörler kendi içinde değerlendirildiğinde ise kadın çalışan oranı en yüksek olan sektör İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. Kadın çalışan oranı diğer sektörler ile kıyaslandığında nispeten daha yüksek olan sektörler Bilgi ve İletişim, Eğitim ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri gibi genellikle belirli bir eğitim düzeyi gerektiren ve nitelikli işgücüne ihtiyaç duyan işletmelerdir. Yukarıda açıklanan göstergelerle birlikte bu gösterge de Sivas ilinde belirli bir eğitim düzeyine sahip kadınların istihdam edilme şansının daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Ülkemizde ve ilimizde istihdamın arttırılması için kadınların işgücüne katılımı artmalı ve kadın istihdamı teşvik edilmelidir. Bunun için de kadın eğitim seviyesinin artırılması ve düşük eğitim seviyesine sahip kadınların istihdamına yönelik teşviklerin ve girişimcilik programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Sivas ilinde İŞKUR'a kayıtlı kadın işsizlerin çoğunun nitelik gerektirmeyen Beden İşçisi, Temizlik Görevlisi gibi mesleklerde kayıtlı olduğu görülmektedir. Bu kişilerin istihdamda yer alabilmeleri işverenin istediği mesleki becerilere sahip olacak şekilde eğitilmelerine bağlıdır.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan 2018 yılından Türkiye Genelinde kadınların işgücüne katılım oranı yüzde 34,2 iken Sivas'ın yer aldığı TR72 (Sivas, Kayseri, Yozgat) bölgesinde yüzde 26,2 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye geneline oranla kadınların işgücüne katılımda yüzde 8,2 oranında düşük olması İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu tarafından önlem mahiyetinde kararlar alınması zorunluluğunu ortaya çıkarmıştır. Bu doğrultuda dezavantajlı gruplar arasında yer alan kadınların meslek edinmelerine yönelik Aktif İşgücü Hizmetleri kapsamında programlar düzenlenmesi kararlaştırılmıştır. Benzer şekilde Sivas Valiliği 2023 Vizyon Projeleri kapsamında İmalat sektöründe İşbaşı Eğitim Programı düzenlemek isteyen işverenlerin kadın katılımcıları tercih etmesi telkin edilmiş olup, 2019 yılı içerisinde en az 750 kadın katılımcının İEP'ten faydalanması hedeflenmiştir.

2018 yılında aktif işgücü piyasası programları kapsamında 61 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan bin 474 kişi faydalanmıştır. Kurs ve kursiyer sayılarında 2011-2018 yılları arasında dalgalı bir seyir görülmekle birlikte dikkat çekici bir artış görülmemektedir. Bunun nedeni yıllar içerisinde İşbaşı Eğitim Programının daha fazla tercih edilmesidir. İŞKUR tarafından açılan kurs ve İşbaşı Eğitim Programlarının yararlanıcılara mesleki beceri ve tecrübe kazandırdığı bunun sonucunda da yararlanıcıların işgücü piyasasında tutunma ihtimalinin arttığı söylenebilir.

İŞKUR'un düzenlendiği aktif işgücü programları ile kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgilerini artırarak meslek kazanmaları, mesleklerinde gerekli beceri ve tecrübeyi kazanmaları amaçlanıp böylece işgücü piyasasına girişte İŞKUR'un aracı rol alması amaçlanmaktadır. Yıllar itibariyle istatistikler incelendiğinde aktif işgücü programlarına ilginin arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Son dönemde özellikle imalat ve bilişim sektörlerinin gelişimi teşviklerle desteklenmektedir. Bu doğrultuda İŞKUR Aktif İşgücü Programlarından İşbaşı Eğitim Programları İmalat ve Bilişim Sektörlerinde diğer sektörlerden farklı olarak 6 ay süreyle uygulanmaktadır. Söz konusu sektörlerde 2018 yılında toplamda 769 kursiyerin İşbaşı Eğitim Programlarına katıldığı, 2019 yılı Eylül Ayı itibariyle ise İmalat sektöründe 817 katılımcının İEP'ten faydalandığı görülmektedir. Ayrıca Teknokent işbirliğinde üniversite öğrencilerine yönelik geleceğin mesleklerinde düzenlediğimiz mesleki eğitim kursları aracılığıyla Bilişim sektörünün ihtiyaç duyduğu nitelikli bireyler yetiştirilmektedir.

Sivas ilinde 20+ istihdamlı işletmelerde çalışan sayılarına göre istihdamda öncü sektörler İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, İnşaat, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleridir.

Sivas ili İşgücü Piyasası Araştırması döneminde 87 işletmede 518 açık iş tespit edilmiştir. Sivas ilinde İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. 518 kişilik açık işin yüzde 32'sine tekabül eden 168 kişilik kısmı, bu sektördeki işverenlerden gelmiştir. İlgili dönemde açık işlerin olduğu diğer sektörler ise Ulaştırma ve depolama, Toptan ve perakende ticaret, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, ve İnşaat sektörleridir.

Sivas ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işletmelerin yüzde 18,2'sinde açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının oldukça yakın olup Türkiye geneli için açık işi olan işletme oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşmiştir.

İş ve Meslek Danışmanlığı hizmetlerinde 2019 yılı itibariyle işveren, iş arayan, meslek danışmanlığı, iş kulübü liderliği ve engelli koçluğu başlıklarında branşlaşmaya ve uzmanlaşmaya gidilmiştir. Branşlaşma sonucunda danışmanlık hizmetlerinden faydalanan işveren ve iş arayanların daha nitelikli rehberlik ve yönlendirme hizmeti alması sağlanmıştır. Bu durumun sonucu olarak 2016 yılında yüzde 30 olan açık iş karşılanma oranı 2018 yılında yüzde 46'ya, 2019 yılı Ekim ayı itibariyle ise yüzde yüzde 72'ye yükselmiştir.

Bu olumlu veriye rağmen 2018 yılında araştırma döneminde alınan açık iş sayısı 668'den 2019 yılında 518'e yüzde 22,4 oranında azalmıştır. Bu azalmanın en önemli sebepleri arasında işverenlerin ekonomik anlamda büyük avantajlar sağlayan Aktif İşgücü Hizmetlerini (İEP, MEK, MEGİP) tercih etmesi olarak gösterilebilir. Ayrıca mevsimsel etkilerinin işgücü piyasasını yoğun olarak etkilendiği İlimizde inşaat ve madencilik gibi sektörlerdeki dönemsel daralmanın da açık iş sayısındaki azalmayı tetiklediği söylenebilir.

Sivas ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla sayıda açık işin Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 29,1'dir.

Açık işi olan işletmelerin yüzde 28,9'unun; aradıkları elemanlarda istenilen eğitim düzeyine verdikleri "eğitim düzeyi önemli değil" cevabı dikkat çekicidir. Bunun arkasında işverenlerin aradıkları elemanlarda eğitim düzeyinden çok iletişim ve ifade yeteneği, pazarlama gücü ve meslekte yeterli bilgiye sahip olmalarını istemesi etkendir.

Eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenleri sıralaması da bu görüşü teyit etmektedir. İşverenlerin büyük çoğunluğu istedikleri elemanları Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması ve Bu meslekte işe başvuru yapılmaması nedenlerinden kaynaklandığını öncelikli olarak belirtmişlerdir. Son bir yıl içerisinde eleman temininde güçlük çekildiği belirtilen çoğu meslek için ilk sırada Gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamamasının TGÇM nedeni olduğu görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışma kapsamında işverenlere bir yıl sonrası için yöneltilen "işletmenizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 19,3'ü istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Sivas ilinde işletmelerin yüzde 26,7'si istihdamın artacağını öngörmüştür. Diğer taraftan istihdamın azalacağını düşünen işletmelerin oranı, ülke genelinde yüzde 3,9 ve Sivas ilinde ise yüzde 11,3 olarak gerçekleşmiştir.

Sivas ilindeki işverenlerin yüzde 37,9'u, istihdama en çok katkı sunan teşvikin İlave İstihdam desteği olduğunu beyan etmişlerdir. Türkiye genelinde ise işverenlerin yüzde 34,4'ü istihdama en çok katkı sunan teşvik olarak İlave İstihdam desteğini belirtmişlerdir.

Teknolojik gelişmelerin istihdama olası etkilerini işverenlere sorduğumuzda, sektörler arasında farklılıklar olduğu görülmüştür. Sivas ilinde Bilgi ve İletişim, Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektör sektörlerinde yer alan işverenlerin tamamı Gayrimenkul faaliyetleri sektöründeki işverenlerin ise yarısı teknolojik gelişmelerin istihdamı arttıracağını savunmaktadır.

Gelişen teknoloji, mal ve hizmet üretim süreçlerini değiştirmektedir. Bu değişim işgücü piyasalarına da yansımakta olup işgücünden talep edilen nitelik ve beceriler her geçen gün değişmektedir. Üretim süreçleri ile işgücü niteliklerinin uyumlu bir biçimde değişmesi etkin bir işgücü piyasasının oluşması için önem arz etmektedir. İşgücü piyasasının taleplerini karşılayabilecek nitelikli işgücünün oluşmasında mesleki eğitimin önemi ön plana çıkmaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasasının mevcut durumunu bilerek ve gelecek dönem eğilimlerini kestirerek karar almak son derece önemli olup bu ihtiyaçların karşılanması amacıyla işgücü piyasası analiz raporu hazırlanmıştır.

EK-1: İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

2019 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması(İPA) ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı ile sektörler bazında işgücü, niceliği, eğitimi, niteliği hakkında ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi toplanması ve işgücünün yetiştirilmesine yönelik programların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bilgi verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak maksadıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik maksadı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş- yerlerine 4.409 TL (dörtbindörtyüzdokuz Türk Lirası) İdari Para Cezası uygulanır.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka maksatla kullanılamaz. **İkinci maddeye aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :.....

İşyerinin Yasal Unvanı :.....

E-Posta Adresi :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....

Tarih : ..... Telefonu : .....

E-Posta :..... İmza/Kaşe : .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyeri ile İlgili Bilgiler:

	Evet	Hayır
1.1. İşyerinizde ihracat yapılıyor mu?		
1.2. İşyerinizde Ar-Ge çalışması yapılıyor mu?*		
1.3. İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıyor mu?		
1.4. İşyerinizde kısmi (part-time) çalışma yapılıyor mu?		
1.5. İşyerinizde İnsan Kaynaklarından sorumlu personel var mı?		

2) Gelecek bir yıl içinde planlanan bir yatırımınız var mıdır? (Cevabınız evet ise soru 3'e geçiniz, Hayır ise, soru 4'e geçiniz.)

Evet ( ) Hayır ( )

3) Yatırımla İlgili Bilgiler

3.1 Yatırımın Türü:
İlave yatırım ( )
Her türlü ilave tesis, makine, teçhizat vs… alımı veya kiralanması
Teknolojik Yatırım ( )
Mevcut makine, teçhizatın teknolojik olarak yenilenmesi
Stratejik Yatırım ( )
İşyerinin verimliliğini ve karlılığını artırmak için yürütülecek her türlü, AR-GE, eğitim ve pazarlama faaliyetleri
Diğer ( )

3.2.Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam artış sayısı (kişi) …….
(artış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

3.3. Yatırımın sağlayacağı ortalama istihdam azalış sayısı (kişi) ……
(azalış olmayacağını düşünüyorsanız sıfır girin)

* AR-GE; Bir kurumun bilim adamları ve mühendisler istihdam etmek suretiyle şirketin çalışma alanı doğrultusunda bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üretimi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek, yaptığı çalışma ve faaliyetleri anlatmak için kullanılan yaygın bir terimdir.

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

4) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız.

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

5) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz?

Evet ( ) 5.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 6.Soruya geçiniz.

5.1) Eleman aranılan meslekler

Eleman Aranılan Meslekler	**Toplam Açık İş Sayısı**	**Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi** Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	**Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz?** Kadın. 2. Erkek. Cinsiyet önemli değil.	**Açık Pozisyonunuzda Engelli Çalıştırmak İster misiniz?** 1. Evet. 2. Hayır. 3. Fark etmez.	**Talep Edilen Bilgi ve Beceriler *** Bilgisayar kullanımı Analitik Düşünebilme İletişim ve ifade yeteneği İkna kabiliyeti ve pazarlama gücü Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 6. Takım çalışması. 7. Yabancı Dil Yeterli mesleki / teknik bilgi ve tecrübe Yenilikçi düşünce yeteneği. 0. Fiziki ve			**İlgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz? **** 1. Akraba - Eş Dost 2. Gazete - İlan, vb. 3. İnternet - Sosyal Medya 4. İŞKUR. 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla. 6. Özel İstihdam Büroları.		
					1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III – 1 YIL SONRA (30 NİSAN 2020 TARİHİ İTİBARİYLE) ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

6) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐ →	6.1'e geçiniz.
	Hayır ☐ →	7.soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐ →	7. soruya geçiniz.

6.1) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

7) 1 yıl sonra (30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	7.1'e geçiniz.
	Hayır →	8. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok →	8. soruya geçiniz.

7.1) 1 yıl sonra **(**30 Nisan 2020 tarihi itibariyle) işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

8) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslek var mı?

Evet ( ) 8.1. soruya geçiniz. Hayır ( ) 9.Soruya geçiniz.

8.1) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz kişi sayısını belirtiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmaması. 2. Gerekli mesleki beceriye / niteliğe sahip eleman bulunamaması. 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması. 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi. 5. Talep edilen ücretin yüksek olması. 6. Vardiyalı çalışma olması. 7. Tehlikeli ve/veya çok tehlikeli meslek olması.						
		1	2	3	4	5	6	7

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

9) Gelecek 10 yıl içerisinde teknolojik gelişmelerin sektörünüzdeki istihdama yansıması nasıl olacaktır?

İstihdamı arttıracaktır. ( ) İstihdamı azaltacaktır. ( ) İstihdamı Değiştirmez. ( ) Fikrim yok. ( )

10) Sektörünüzde gelecek 10 yılda öne çıkacağını düşündüğünüz (Geleceğin Meslekleri) meslekler nelerdir?

……...
……...

11) Genç (15-29 yaş) personel seçiminde aradığınız kriterler nelerdir? (Birden fazla seçilebilir)

Pratik Beceri. ( )
Teorik Bilgi. ( )
Diploma/sertifika. ( )
İş Deneyimi. ( )
Referans. ( )

12) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hizmetlerinden faydalandınız mı?

Evet ( ) 13. Soruya geçiniz. Hayır ( ) 14. Soruya geçiniz.

13) Son 1 yıl içerisinde İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandınız?
(Hizmetlerde birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programları. ( )
Çalışanların Mesleki Eğitimi. ( )
Mesleki Eğitim Kursu. ( )
Kısa Çalışma Ödeneği. ( )
Danışmanlık ve Yönlendirme. ( )
Teşvikler. ( )
(15. Soruya Geçiniz)

14) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz. (Birden fazla seçilebilir)

İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim. ( )
İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum. ( )
İnternet sitesi kullanışlı değil. ( )
Bürokrasi (kırtasiye) işlerinin çok olması. ( )
İŞKUR, sektörüme uygun faaliyet sunmuyor. ( )
Daha önce aldığım hizmetlerden memnun kalmadım. ( )
İŞKUR Hizmet birimi çok uzak. ( )

15) İŞKUR'un sizi en çok hangi alanlarda desteklemesini istersiniz? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

İşe Uygun Eleman Temini. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
Çalışanların niteliklerinin artırılması için mesleki eğitim desteği sunulması. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için ücret desteği. ( )
Yeni alım yapılacak çalışanlar için sigorta ve prim desteği. ( )
İşyerime özel sektörel danışmanlık vermesi. ( )

16) Son 3 yılda İstihdam Seferberlikleri kapsamında sunulan Hizmetlerden haberdar mısınız?

Evet ☐ (17. Soruya Geçiniz) ☐ Hayır (18. Soruya Geçiniz)

17) Sizce sunulan teşviklerden hangisinin İstihdama katkısı en yüksek düzeyde olmuştur?

Yeni İstihdama Ücret Desteği. ( )
İşbaşı Eğitim Programı. ( )
İşsizlik Ödeneği Alanların İstihdamına İlişkin Teşvik. ( )
İlave İstihdam Teşviki. ( )
Asgari Ücret Desteği. ( )
Mesleki Eğitim ve Beceri Geliştirme İşbirliği. ( )

18) İşyerinizde, çalışma iznine tabi olarak, Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Iraklı, Afgan vb.) işgücü istihdam etmek ister misiniz?

Evet ☐ ☐ Hayır

19) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapıyor musunuz?

Evet ☐ (Form tamamlanmıştır.) ☐ Hayır (20. Soruya Geçiniz)

20) E-Ticaret (İnternet üzerinden) yoluyla mal veya hizmet satışı yapmamanızın nedeni nedir? (En fazla 3 tane belirtiniz.)

E-ticaret konusunda bilgisi olan personel eksikliği. ( )
Finansman yetersizliği. ( )
Elektronik ticareti teşvik eden mekanizmaların var olamaması. ( )
Üretilen ürün/hizmetlerin e-ticarete uygun olamaması. ( )
E-ticaretin güvensiz bir mecra olması. ( )

2019 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.